

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

a kir. tábla átellenében, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A föltámadás ünnepén.

Pécs, 1898. április 9.

Magasztos ünnepre virrad holnap a kereszténység, a keresztalált szenvedett Üdvözítő dicsőséges feltámadásának emléket üli, ki ezzel befejezte e földön isteni küldetését, az emberi nem megváltásának nagy munkáját.

Hálaimát rebeg ezért milliók ajka a mindenek Alkotójához s örömtől áradoznak a szívek az erkölcsi eszme diadalán, a mely az isteni Mester megdicsőülésében nyert kifejezést. Mert nagy és az igazakra mérhetlenül vigasztaló tanulságot rejt magában a vértanuhalált szenvedett Üdvözítő dicsőséges feltámadása.

Ármány és képmutatás, önzés és gyűlölet szövetkeztek az igazság és őszinteség, az önfeláldozás s a mindeneket átfogó szeretet ellen, hogy utját állják a Mester tanításából áradó világosságnak, hogy az eszme hirdetőjének kivégzésével kivégezhessék magát az eszmét.

Az ármány győzött, az erőszak diadalmaskodott az igazság fölött s a kik az isteni világosságot szívükbe fogadták, a kiknek elméjét áthatotta a Mester által hirdetett erkölcsi eszme magasztos volta, gyászbaborulva keseregtek az Igaznak halála fölött, a melyet az ő kétségbeesésük is az eszme végpusztulásának hitt, a me-

lyet új életre kelni az irástudók és farizeusok hatalma soha engedni nem fog.

Rövidlátásukban nem tudták, hogy az eszmét, az igazságot megölni, a sir örök homályába eltemetni nem lehet, hogy ármány és erőszak csak ideig óráig homályosíthatja el annak ragyogó fényét, mint az égboltozatra tornyosuló sötét fellegek a nap éltető sugarait, mert az ármány és erőszak csak lenge párák, de az igazság az örök nap, mely előbb-utóbb diadalmasan tör elő az erkölcsi eszme vihára által szétkorbácsolt fellegek mögül.

Igy kelt ki szikla sirjából új életre ennek az eszmének isteni képviselője, hű erőlködésnek bizonyítva az igazság ellenségeinek minden támadását, hazug látszatnak pillanatig tartott diadalukat. Az az eszme, melyet vele együtt örök időkre abba a sziklasirba zártak hittek, csak azután indult hódító körutjára a világ minden részeiben s minden üldözés, minden elnyomási kísérlet után csak annál hatalmasabban lángolt fel, hogy világosságával betöltse az egész föld kerekességét.

Az isteni Mester példája, tanításának végleges diadala szolgáljon intő példál az elbizakodottaknak, a kik szerencsésük és hatalmuk által elkapatva mindenhatóknak tartják magukat s azt hiszik, hogy az egész világrend csak az ő szolgálatukra van teremtve; de szolgáljon vigasztalásul az elnyomottaknak is, a kik két-

ségbeesésükben már az erkölcsi eszme végpusztulását hirdetik, a mikor látják, miként ül diadalmi orgiákat a hatalmasok önkénye a jog és igazság fölött, mint bujik a nemzetboldogítás fényes köntösébe a képmutató hipokriták serege, mikor kicsavarják a törvény nyakát, mint foglalja el helyét a haza, az emberiség javáért rajongó eszmei önzetlenségnek a durva önzés, a kincs- és élvezetvágy, letiporva pusztító utjában mindent, a mi nemes, eszményi és szent volt eddig az emberi szívnek.

Sivár pusztaság képét nyújtja egész mai közéletünk, a melytől undorral fordulnak el jobbaink, a kik még megőrizték szívük mélyén az eszmék kultuszát. Pizkos vásár folyik az egész vonalon, s a hol a nemzet szent eszméjét kellene ápolni, a hol a jognak s igazságnak kellene oltárt emelni, ott üresfejú, üreslelkű akarokok lökdösik egymást az aranyborjú körül s bocsájtják áruba tehetségeiket, becsületüket, meggyőződésüket, hogy cserében pénzhez, ranghoz, kitüntetéshez, hatalomhoz jussanak és szánalmas mosolylyal tekinthessenek alá a mások szabadságáért, jogaiért, boldogulásáért magukat feláldozó, önzetlenül küzdő idealista bolondokra.

Nagypéntekje van a mai korban az emberiségnek, mikor minden magasztos erkölcsi eszme sziklasirba zártan nyugszik s az irástudók és farizeusok gyakorlati

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A mikor jönnek a fecskék: akkor távoznak Thália papjai. A mikor bezárják Thália csarnokát, akkor kezdődik a böjt vége, a nagyhet.

Ez a két nevezetes esemény vezette be és jellemzi ezt a hetet.

Elmentek a színészek s bizony a kik a szinlap szerint, mely a *bucsuelőadást* hirdette, a *holnapi* előadásra megváltották a jegyeiket so káig várhatnak erre, a »holnapi előadásra; egészen — október elejéig. Egyébiránt lehet, hogy »az egyszer már megváltott jegyek vissza nem válthatók« jelégét nem igen kell a direktornak Szombathelyről alkalmaznia, mert hiszen a szinlapnak nem ült fel senki s tudván, hogy nálunk nem szoktak »*Utolsó bucsuelőadás*«-t, sem pedig »*becsületünkre utolsó előadás*«-t rendezni, — nem is váltott jegyet senki az októberre eső »*holnapi*« előadásra.

A szinlap különben erősen illeszkedett még most is a lefolyt szini szezon kinövéseihez. Mert ezek a kinövések bizony elcsufították az évadot s ha színészeinknek hozott is a szezon sikereket, annál több megrovási kalandot érdemelt ki a direktor. Node a távollevőkről

nem szokás rosszat szólni, mert a francia közmondás azt tartja, hogy azoknak soha sincsen igazuk.

A *nagyhét* gyászba és ünnepi színbe öltöztette a várost. Az idő is gyászos volt, mert a nagyhét elején ugyancsak zuhogott az eső és volt hatalmas szélvihar. Egyszóval az április nevének is megfelelt az idő; de megfelelt a nagyhét gyászának is, mert a hét végén ismét elborult a menybolt felettünk, melyről csak rövid ideig ragyogott le egy kis tavaszi verőfény.

A nagyhéttel *Zola* ügye is újra feltámadt. Ő rá nézve kellemes meglepetést hozott, mert felmentették a börtön elől és ügyét egyszer s mindenkorra *ad acta* tették; de kellemetlen volt *Eszterházyra*, a kit ismét vád alá fognak. Hijában, a *Dreyfuss-ügy* csak akkor szűnik meg tengeri kigyó lenni, ha maga Dreyfuss is kilép az élők sorából. Erre mutat az, hogy e héten már a halálhíré is költözték; de hát bizony ez a hír nem nyert beigazolást. És így tovább fog folyni az ő ügye, a mely végre is ismét kell, hogy valami szenzációt hozzon felszínre, mert már Párisban megunták a pár hetes unalmat és ma nem kenyér meg cirkusz, de szenzáció kell a népnek, ha mindjárt cirkusziassá süllyeszti is alá az igazságszolgáltatást.

Dreyfuss ügye mellett egy másik szenzáció is szárnyra kelt e héten. Az északsarki kutatóról, *Andréről* szölt, a ki — ugy lát-

szik — az északi sark helyett Klondykében az aranyat keresi. Lehet azonban, hogy Alaskában, a jégzigeteken tölti a husvétot. Így hát az ő ügye ép oly kevéssé bizonyos eredményű s ép oly sok szenzációt ígér még, mint a Dreyfuss-ügy.

Szenzációkat különben a készülő *spanyol-amerikai háború* is ígér. Ime Kuba miatt vérontás készül és hiába lépnek közbe az összes nagyhatalmak, nem bírják a husvét ünnepére Spanyolországot megnyugtatni, hogy — béke lesz. Erősen fegyverkeznek hát a spanyolok; de, hogyha ez a fegyverkezés kárba vesznék, azt szeretnék leginkább.

Mert ilyen kárbavesztett fegyverkezést a nagyhatalmak minden évben megcselekesznek. Így nálunk is most a delegációk elé *ötvenöt millió tengerészeti felszerelésről* terjesztettek be költségvetést. Ez a horribilis összeg még a mamelukokat is kihozta sodrukából és Bánffyra ugyancsak megorroltak, még ő Bécsben járt. De a mikor Bécsből hazajött, akkor egyszerre megjuhászodtak a mamelukok.

Pedig Bánffy báró *bécsi utja* most is, mint már olyan sokszor, eredménytelen volt. Ránk nem hozott eredményt, a mennyiben a kvótát mégis csak felemelik; a bécsieknek hozott ugyan reményt a nagyobb kvótára, de ott sem hozta meg a kiegyezés biztos létrejöttét, mivel csak olyan nagyheti csend volt a rajkszrátban, a mit a pihent ellenzék részéről bizonyára kétszeresen erős harc vált

észjárása az ő örökös uralmukról szó tünde álmokat, hisz a gőz és villamosság, a pénz és emberirtó gépek mai hatalmas korszakában eszmék, a melyeknek nincsenek sem milliók, sem szuronyaik és ágyuik, már csak nem képesek a hatalmat kicsavarni azok kezéből, akik a természet minden erőt, az emberiség minden kincseit, a gonoszságnak minden szenvedélyét szolgáltatukra kényszerítették?

A husvét, a feltámadás emléke azonban másra tanít, mert az új életre kelt üdvözítőnek sem volt szüksége szolgaseregre, mely a sziklasír súlyos fedelét felemelje, sem pénzre, mely az öröket megvesztegesse, sem katonákra, akik ezeket elűzzék: a benne rejlő isteni erő előtt magától tárult fel a sir, s a belőle sugárzó égi fény előtt tehetetlenül hullottak porba a hatalom zsoldosai.

Megvan még ez az isteni erő az erkölcsi eszmében, mely az igazságnak most még szunnyadó, de előbb-utóbb okvetlenül feltámadó őseréjével fogja halomra dönteni az emberi ármánynak és erőszaknak minden mesterséges bástyáját, mert homokra van építve minden, ami nem az igazságban gyökerezik s az önzés, hatalomvágy, gyűlölet minden alkotása csak üres ködpára, melyet a felkelő nap heve keresztül tör s visszakerget a sárba, a honnét származott.

Ebben az új feltámadásban bizni tanít az a feltámadás, melynek emlékét ma üljük, zengjük azért dicsőségét az isteni Mesternek, ki legfényesebb példáját szolgáltatva annak az igazságnak, hogy eszmét végkép eltemetni nem lehet!

Hirek.

Pécs, 1898. április 9.

Mácesz és telefon.

— Tarhatatlan az állapot édes anyám ezzel a csúf szobaleánnyal. Az ember utálja még a pohár vizet is elfogadni a kezéből.

majd fel husvét után. Ez a kiegyezés tengeri kigyója, melynek azonban hamarabb vége lesz bizonyára, mint a Dreyfus-ügy tengeri kigyójának. Mert ha másképp nem lehet, erőszakkal — levágják a tengeri kigyó fejét és ráültetik az abszolutizmust a csonka törzsre, hogy azon többé a fej ki ne nőjön.

A nagyhét ünnepébe igen szerény, szinte félő hangon szólaltak bele az *áprilisi ünnep* készülődései. Husvét hétfőjén elmarad a hivatalos világ locsolkodása; mert a ki locsolkodni megy a helyett, hogy az ünnepen résztvenne, majd úgy elázattatják felülről, hogy megemlegeti örökösén. Már pedig egy husvétit locsolkodásért csak nem teszi senki tönkre a — karrierjét.

Lám, *Schmira* Károly karrierjét is csak emelte a kétheti fogház, a mit most töltött ki. Mikor kiszabadulását várták, a rendőrség megint katonasággal erősítette meg magát s a fiatal szocialista vezér elmondhatja magáról, hogy ő ugyancsak rettegett mumusa a rendőrségnek. Az is lehet, hogy ezután minden szocialista életjeladásra kirukkoltatják a katonaságot. Nyilván így akarják a katonákkal meggyűlöltetni a szocializmust, hogy éljük végeig dühösek legyenek a szocialista apostolokra, a kik miatt elvész minden vasárnapi kimenőjük.

A mint elveszett a hajdani néppártnak a becsülete az egész ország előtt. Tudvalevőleg, a Bánffy-féle képviselőválasztások előtt

Ezen szavakkal lépett be a bájos Szerafin édes anyjához, a gazdag Rózsahegy-i nejéhez. Majd így folytatta:

— Tudod anyám, hogy most már értem, miért hagyta a multkor a fiatal orvos ur, kit uzsonnára meghívtunk, érintetlenül az ételeket és avval mentette ki magát, hogy gyomra fáj, tehát ne vegyük kosárnak; de ha csak egy falatot enne is — ő mint orvos ezt legjobb tudja — még komolyabb baja is lehetne. Biztos vagyok most már benne, hogy ő is attól az étellektől felhordó csunya szobaleánnyal undorodott meg. Rajta tehát édes anyám, küldd el ezt a vén leányt és fogadj egy enél elfogadhatóbb külsejű szobaleányt. Ugy-e megteszed? Már az én, no meg az orvos ur kedvéért is, akit ez a lány még végkép elriasztana házunktól.

— Kedves lányom, ez olyan dolog, amelyet előbb édes atyáddal kell megbeszél-nem. És ha ő is beleegyezik, szívesen teljesítem kérésedet.

A leány kezet csókolt édes anyjának és eltávozott.

Amint Rózsahegy-i ur hazajött, sietett hozzá neje és a következőket adta elő neki:

— Kedves férjem, tudod, hogy a legutóbbi farsangon vittük először bálba egyetlen szép leányunkat, Szerafint. Azt is tudod, hogy a bálkon különösen sokat foglalkozott vele egy fiatal orvos, aki ellen egyikünknek sem volt kifogása, sőt — mint azt már többször mondogattuk is — igen szívesen látnók mint vönket.

— Ez volna leghőbb vágyam! — vágott közbe Rózsahegy-i ur. De miért is kételkedel ebben, hát nem lesz az? Én harminc ezer forintot adok leányomnak menyasszonyi hozományképp; úgy hiszem, ez elég tekintélyes összeg arra, hogy egy orvos is belevágyjon, ha olyan szép leányt kap feleségül, mint amilyen a mi aranyos Szerafinánk.

— Ez mind igaz édesem. De épen az előbb fejezte ki Szerafin abbeli aggodalmát, hogy a csúf Léni szobaleány — akit mindenki utál — még elriasztja az ifju orvost is a háztól.

— No ha más baj nincs, ezen ugyan könnyen segíthetsz. Elküldöd a csunya Lénit és fogadsz egy csinosabb szobaleányt.

— Igen ám, de tudod-e, hogy épen te miattad fogadtam szándékosan ilyen vén, csunya leányt. Mert észre vettem ám — ha nem

páter *Zelenyák* volt egyedül a »néppárt« az országgyűlésen. Most, hogy a többi néppártiak között sem ülhet, hanem csak az Ur szolgálatára van utalva, szövetkezett egy kollegájával és *Kossuth* Lajos emléke ellen irt szentes pamfletet. S így gyűlöltette meg magában az egykori »néppárt«-ot az egész ország által; büntársát pedig meggyűlölte — *Török-Bálint*, a saját hiveinek faluja, a kik bár a német nyelvet beszélik, mégis magyarok. Ezért jelentették ki, hogy páter *Zimándyt* milyen fokban tisztelik ezentul s ezért érdemi meg *Török-Bálint*, hogy hozzátegyük — mint egykor Szigligeti a »Török Bálint« című drámai pályaműve jeligéül — »de az enyingi«.

Most pedig jövel *husvétit hangulat!* A harangok megtértek Rómából; lefolytak a feltámadási körmenetek és hangzik a »halleluja«. Vége van a hétnek; vége van a nagyhéttel a a bójtnak, a gyász időszakának. Itt a feltámadás, a tavasz, az élet; itt vannak a husvétit ünnepek. Ünnepeünk és velünk ünnepel a természet is. Készen vannak a husvétit piros tojások s várják, hogy kinek hozzanak örömet.

De ez már a jövő hét krónikájába tartozik. Husvétit ünnepeünk s ez ünnep mellett elbujó áprilisi ünnepnek története majd csak ezután lesz megírható. Egyelőre sok-sok, szép piros tojást kíván a husvétit ünneplőknek és minél kevesebb fiaskót az áprilisi ünnep rendezőinek a hét krónikása: **Kövágó Őrs.**

is szóltam — hogy az üzletben is, ha egy csinosabb leány jött be: mosolyogva mentél eléje; sőt a multkor az egyiknek az arcát is megcsipted. És ha én rájőnnék . . . no de ugy-e nem lesz köztünk perpatvar? Én képes volnék válópert indítani vénségemre ellened.

— Esküszöm itt a szabad ég alatt — és a szoba menyezete felé emelte szemét — hogy olyan szép nem lehet a fogadandó szobaleányod, hogy én csak rá is nézzek; hacsak nem muszáj.

A vallásos Rózsahegy-iné megnyugodott férjének — ha nem is a szabad ég alatt tett — esküjében és másnap felmondván a rút Léninek, a helyszerzőnőt és viszont cselédszerzőnőt hívatta, kinek busás jutalmat ígért, ha neki mielőbb egy csinos szobaleányt szerez.

A szerencse várakozáson felül kedvezett. A helyszerzőnőnek egy épen azon a napon érkezett gyönyörű szobaleánya volt, ki csak olyan helyre vágyódott elszegődni, hol nincsenek ifju urak.

Azonnal felfogadták; a csúf Léninek pedig kifizették előre a hónapját és elküldték.

* * *
Nagy takarítás van Rózsahegyiek-nél. A vallásos asszony husvét előtt minden zugot kitisztított. Ő maga megy el és sütteti a maceszt. Mert csakis a kemencéből még melegen kijövő tiszta maceszt fogadja el. A maceszt gondosan élére rakva kosarakba helyezi el és fölül hófehér lepedőkkel köti össze.

De hová tegye? Megvan már. A háznál levő irodába, ott ugyanis ritkán fordul meg valaki; ott lesz legjobb helyen. Beküldi a szobaleányt is, hogy takarítson ki alaposan az irodában; de vigyázzon a már ott levő maceszra.

A szobaleány feltűrt ujjakkal takarít az irodában, midőn váratlanul hazaérkezik Rózsahegy-i úr és az irodában levő Wertheim-kaszából pénzt akar kivenni. Amint belép az irodába és meglátja a szobaleány gömbölyű, hófehér karját: egyszerre összefut a víz a szájában, megfélekedzik az esküről és ránéz a szobaleányra, sőt még a szemébe is.

A szobaleány észreveszi a gazda zavarát és hamiskásan mosolyog rá; ami Rózsahegy-i úrnak az arcába kergeti a vért. Beszélni akar, de nem tud; csak kinyújtott karokkal közeledik a szobaleányhoz.

A szobaleány hátrál egy darabig, de egyszerre megbotlik az asztal lábában és — óh fátum — hanyatt vágódik a maceszos kosárba.

A gondosan élére rakott macesz perc alatt nagy ropogással ismét liszté vált. Rózsahegy-i úr pedig lehajolt, hogy a szobaleányt e nem épen legkellemesebb helyzetéből kiszabadítsa.

De a szomszéd szobában szorgoskodó urnő a maceszropogásra az irodába siet és amint így meglátja a szobaleányt és férjét, csak annyi ideje marad, hogy felkiáltson:

— Te esküszegő! — És ájultan rogyik a pamlagra.

A szobaleány, amint urnőjét látja, szintén úgy érzi, mintha minden elsötétülne előtte. Az iroda forogni kezd, először lassan, később gyorsabban, mintha körhinta volna; lecsukja tehát ő is szemét.

Rózsahegy-i úr lábai pedig mintha gyökeret vertek volna. Nem tudott még hajludozó állásából sem kiegyenesedni. Hol neje, hol a szobaleányra néz, de egyiket sem tud segíteni.

Most hirtelen megszólal a telefon csengője, melynek hallatára meg lelkendezve siet az irodába a szép Szerafin, mert minden bizonyonnyal a fiatal orvos ur akarja tudtára adni, hogy mikor teszi tiszteletét.

Amint azonban az irodába lép és látja édes anyját ájultan a pamlagon, menten ő is melléje ájul.

De most már kiegyenesedik Rózsahegy-i úr, odasiet a telefonhoz, erősen csenget; azután a telefon kagylóját görcsösen szorongatva kezében, belekiabál a telefonba:

— Orvos úr jöjjön gyorsan, mert mindjárt én is elájulok. Azzal a kagylót még mindig kezében tartva, a telefon melletti székbe hanyatlik.

Ilyen állapotban találta a csakhamar érkező fiatal orvos a családot. És ugyancsak volt dolga, míg a családot talpra állította és a szobaleányt a macesztörmelékéből kihalászta.

Másnap Rózsahegyiné elbocsátotta a szép szobaleányt, ki a hátán maceszokozta horzsolásokkal távozott.

De férje ellen mindaddig válopört nem indított.

Mettőr.

Napirend 1898. április 10, 11. és 12-én.

Naptár: vasárnap, április 10. — Róm. kath.: Husvét. — Prot.: Husvét. — Görög-kel.: (márc. 29.) Eusztách. — Zsidó: Nizán 18. — Nap két 5 óra 6 perckor; nyugszik 6 óra 25 perckor. — Hold két 11 óra 24 perckor éjjel; nyugszik 6 óra 37 perckor reggel. — Hétfő, ápril 11. — Róm. kath.: Husvét. — Prot.: Husvét. — Görög-kel. (márc. 30.) János. — Zsidó: Nisan 19. — Nap két 5 óra 4 perckor; nyugszik 6 óra 26 perckor. — Hold két éjjelkor; nyugszik 7 óra 23 perckor reggel. — Kedd, ápr. 12. — Róm. kath.: Gyula. — Prot.: Gyula. — Görög-kel. (márc. 31.) Hipác. — Zsidó: Nisan 20. — Nap két 5 óra 2 perckor; nyugszik 6 óra 27 perckor. — Hold két éjjelután 34 perckor; nyugszik 8 óra 42 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 9 Celsius fok meleg, légnyomás 756. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe, és száraz idő várható.

Iparostanone-munkakiállítás vasárnap és hétfőn a belvárosi iskolában.

Áprilisi ünnep: hétfőn 9 órakor a székesegyházban istentisztelet; 10 órakor diszközgyűlés a vármegyeházán; 11 órakor diszközgyűlés a városházán. Délelőtt 10 órakor istentisztelet az ág. ev. és izr. templomokban.

Vármegyei közgyűlés kedden 10 órakor.

Országos közegészségi egyesület pécsi fiókjának közgyűlése kedden 6 órakor a városházán.

Mecsek-Egylet közgyűlése kedden 6 órakor a városházán.

— **Boldog husvétünnepet kíván lapunk olvasóinak, munkatársainak és jóbarátainak a szerkesztőség és kiadóhivatal.**

— **(Husvétünnep mellékletünk.)** Nyolcoldalas husvétünnep mellékletet adunk lapunk mai számához a husvétünnep alkalmából. Az ünnepi melléklet tartalma a következő: 1. Husvétünnepén; írta *Kirschanek* Ödön. — 2. Peti; írta *Bartha* Mariska. — 3. Husvét vasárnapján; írta *Kalisch* Adolf. — 4. Egy vallomás; írta *Sugár* Irén. — 5. Magda; írta *Göndör* Sándor. — 6. Éjjeli találkozás; írta *Erdélyi* Sándor. — 7. A megváltás ünnepén; írta *Somssich* Sándor. — 8. Még egy asszony; írta *Molnár* József. — 9. Feltámadás; írta *Krámer* Elemér. — 10. Borura derű; írta *Szendrői* József. — 11. Husvétra; írta *Honthy* István. — 12. Csörög a szarka; írta *Tétsi* István. — 13. Én is...; írta *Szendrői* József.

— **(Husvét a templomokban.)** Holnap, husvét vasárnapján a székesegyházban a délelőtt 9 órai nagymisé és szentbeszédet *Hetyey* Sámuel megyés püspök fogja tartani; husvéthétfőn *Spiesz* János dr. kanonok. A belvárosi templomban *Magenheim* József plébános tartja vasárnap a szentbeszédet; a budai-külvárosi templomban pedig *Károly* Ignác apátplébános. Hétfőn szintén lesznek ünnepi misék; a budai-külvárosi temető kápolnájában pedig hétfőn reggel 7 órakor mise és horvát prédikáció, 10 órakor magyar szentbeszéd, délután 3 órakor litánia lesz. Holnap reggel 6 órakor végzik a templomokban a kalács-szentelést.

— **(Az iparostanoncok kiállításának megnyitása.)** Ma nyit meg a kiállítás az érdeklődő közönség előtt és csakugyan ügyes kezekre vall a sok szép kiállított tárgy, a mely mind a pécsi iparostanoncok készítménye és egyúttal fényesen igazolja azok nagy száma azt is, hogy a kiállításban nagy ambícióval vettek részt a jövő mesterei. Eddig összesen négyszázötven tárgyat nyújtottak be, háromszázhuszonkét kiállítótól s három nagy terem van tele velök, míg a negyedikben a szintén nagy ügyességre valló rajzok vannak elhelyezve. A közönség előtt hétfő délig lesz nyitva a kiállítás és aznap tizenegy órakor fogja a bíráló bizottság kihirdetni véleményét és a megjutalmazandók neveit. Jutalmak gyanánt pénz, könyvek és okmányok fognak kiosztatni. A pénzjutalmakra eddig a következők adakoztak: ipartestület 20 frt, kereskedelmi kamara 30 frt, kölcsönös segélyező egyesület 25 frt, pécsi takarékpénztár 25 frt, ipariskolai bizottság 30 frt és *Holecsek* kefekötőmester 1 frt 50 kr.

— **(Kettős gyász.)** Nagypéntek, mely tegnap április 8-ára esett, kettős gyászt jelentett a magyarnak. Nagypénteken, 1735. április 8-án halt meg II. *Rákócy* Ferenc Rodostóban. És harmincnégy évvel ezelőtt szintén április 8-án aludt ki életfáklója a legnagyobb magyarnak, *Széchenyi* István grófnak, a döblingi tébolydában.

— **(Nagyszombat.)** Szomoruan indul, vigasságra fordul. Temetési pompa, siró bánat reggel, harsonás öröm, vig énekszó nap-szálltakor. Meghalt — Föltámadott s ami a kettő közé esik, inkább vig, mint szomorú. A bánat hamar fáraszt, az öröm várva-várt s a ki tudja, hogy mulató társaságban is részt vehet, elkerüli a busongó helyet. A fájdalom a magányt szereti s az egyedüllet borzalmas, mert egy vadidegen személylyel kell érintkezünk, enmagunkkal. Az öröm, vigság, világot, embert kér, tömegre vágy s az örömben olyan könnyen társat lel. A fájdalom istenibb, az öröm emberi és mi olyan nagyon emberek vagyunk. A nagypénteki szomorú sokadalom ünneplő, virágos ruhát ölt, úgy hallgatja az ünnepi szertartást, melynek közepén újra fölhangzik az ének, ujongó orgonahang, vigan csilingelő csengő. Hazajöttek Rómából a harangok, zugnak-bugnak és hangjukra megkönyebbül a lélek. Föltámadott, hirdeti a papsereg s adja tovább énekszóban a hívő közönség. A fekete, komor színt virág, ragyogó fényesség váltja föl, sugárzó arccal nevetgél, trefál a tegnap oly bus világ. Eltűnt a sir, alabárdos nem örzi tovább, a szentség megint az oltárra került. A vigságnak szűk a hatalmas istenháza, a szabadba kívánczik és az emberáradat, mely tegnap temetésre járt, ott pompáz vig orcával, szorong és lökdösődik az utcán. Muzsikaszó, harangzugás között kijön a templomból a papsereg, magasra emelve, messze ellátszik a szentség, mindenkinek hirdelve az örök ígéretet: »Föltámadt«, — »Föltámadunk«. És a nép hisz, a boldogságot eltitkolni nem lehet, a mi egyedüli vágyunk: az örök élet, azt újra meg újra hallani, bizonykodni vele mindig jól esik, a mi egyetlen félelmünk: a néma, megsemmisítő halál, azt meghazudtolni mindig boldog igenre talál. — Ma délelőtt a templomokban tűz és visszenteles tartatott;

kilenc órakor pedig harangok zúgása mellett szentmisék voltak. A feltámadási körmenetek délután 5 órakor kezdődtek a belvárosi és az ágostontéri templomban; 6 órakor pedig a székesegyházban volt meg a feltámadási körmenet, melyet maga *Hetyey* Sámuel, megyés püspök celebrált.

— **(Hány szociálista van a megyében?)** A megye területén levő szociálistákról havonként hivatalos statisztika készül. E legújabb statisztika szerint összesen 2261 szociálista van Baranyában, a mely szám a következőképp oszlik meg: *Baánban* van 155, kik 3 vezér alatt állanak; *Baranyavárott* 225, köztük szintén 3 izgató; *Kisfaludon* 185, kik között 1 viszi a vezérszerepet; *Bodolyán* 400, 2 vezér alatt; *Izsépen* 350, 2 vezetővel; *Uj-Bezdnában* 40, 2 vezetővel; *Petárdán* 226, vezetőik heten vannak s végül *Darázson* 780, két vezetővel élükön. Ez a kimutatás konstatálja azt is, hogy a szociálisták száma a megyében nagyon megcsökkent. Így *Baánban* 45-el, *Baranyavárott* 125-el, *Kisfaludon* 75-el és *Darázson* 1020 szociálistával kevesebb van már. A nép különben teljesen nyugodt, az izgatók nem találnak nála meghallgatásra s a földművesek már nagyrésztben munkára el is szerződtek. Így a *Keskeny-erdőben*, *Laskón* és *Lőcs* községekben levő munkásnép állt munkába, a mohács-szigetiek pedig a pécsi püspöki uradalommal már meg is kötötték az aratási szerződést.

— **(A jogakadémia gyásza.)** A pécsi püspöki joglyceumnak gyásza van. Meghalt *Kasza* József dr., jogakadémiai rendes és egyetemi magántanár, életének 35-ik évében. Halálát özvegye szül. *Wurster* Irma, két gyermeke, özvegy édesanyja, testvére és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése holnap (vasárnap) lesz a *Szepesy-utca* 4. számú házból a budai külvárosi temetőbe délután 4 órakor. Az engedtető misét f. hó 13-án délelőtt 9 órakor tartják lelkiüdvéért a belvárosi plébániatemplomban. Az elhunyt a jogakadémián a jogbölcseletet és büntető jogot adta elő s tagja volt a második alapvizsgálati bizottságnak. Halála hírére a jogakadémián kitűzték a gyászlobogót s temetésén a jogakadémiai tanári kar és az ifjuság testületileg vesz részt.

— **(Számonekérés.)** Ma délelőtt a vármegyeházán báró *Fejérváry* Imre dr. főispán évnegyedes számonekérését tartott. A számonekérés jegyzőkönyvét szokás szerint a közgyűlésnek fogják bemutatni, a mely kedden délelőtt 10 órakor lesz a vármegyeházán.

— **(Fiók-közgyűlés.)** Az országos közegészségi egyesület pécsi fiókja f. hó 12. (kedden) délután 6 órakor tartja a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés térgyorsorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Indítványok. A közgyűlésen *Kardos* Kálmán orsz. képviselő fog elnökölni, a ki ugyancsak kedden délután 5 órakor a Mecsek-Egyletnek közgyűlésén is elnököl.

— **(Tüzeset.)** Szigetvári levelezőnk írja, hogy ma Szigetvárott reggel fél 5 órakor a hosszu-utcában tűz ütött ki, melynek egy ház lett a martaléka. A tűzoltók ügyességének köszönhető, hogy a szomszédos, szalmával fedett melléképületek és a szomszédházak nem fogtak tüzet.

— (**A „mohácsi torna-egyesület“-nek**) ismét lesz alkalma foglalkozni azzal a torna-egyesületre nézve hátrányos kérdéssel, melybe azt annak elnöke belevitte. Az a pénztárat, melyről mult szerdai számunkban volt szó és a melybe a torna-egyesület volt pénztárosa a torna-egyesület 500 frt tőkét 4 és fél százalékra letétbe helyezte, Mohácson bizonyos »korifeusok«-nak a szemében szálkának született, már azért is, mivel olcsóbbá teszi a pénzt a mohácsi piacon; másrészt pedig és különösen azért, mivel a társadalom egy bizonyos része annak igazgatóságából legalább ez idő szerint teljesen ki van zárva, sőt a tett aprehenziókra semmit sem adva, biztosan halad kitűzött célja felé vezető útján s mint volt alkalmunk közölni: szép sikerrel. Ez az ifju pénztárat: a »mohácsi kölcsönös segélyező-egyesület«. Amint ennek a pénztáratnak vezérigazgatója tudomást szerzett a »torna-egyesület« viselkedéséről, az első igazgatósági ülésen szóba hozta, minek következménye lön, hogy az egyhangulag hozott határozat folyományaként az egyesület a következő levelet intézte a torna-egyesület elnökségéhez: »A mohácsi tornaegyesület választmánya- és közgyűlésének legközelebb mult napokban nyilvánosságra került tanácskozásai és határozatai oly színben tüntetik fel a tornaegyesület 500 frt tőkájének a mohácsi kölcsönös segélyező egyesületnél betétképp lett elhelyezését, mintha e végből a mohácsi kölcsönös segélyező-egyesület köréből gyakoroltatott volna a tornaegyesület pénztárosára illetéktelen befolyás. Ezen insinuációnak még az árnyékát is elhárítandó, egyesületünk igazgatósága tegnap hozott határozatával a szóban forgó 500 frt tőkét a tornaegyesület rendelkezésére bocsájtotta s visszafizetését rendelte el. Midőn erről t. elnök urat ezzel tiszteletteljesen értesíteni szerencsénk lenne, kérjük, hogy a tornaegyesület rendelkezésére álló összeg mielőbb történendő felvétele iránt intézkedni sziveskedjék«. Különben az egyesület köréből — e határozat miatt — már igen sokan kiléptek.

— (**Adományok.**) *Hetyey* Samuel, megyéspüspök, a bonyhádi irgalmas nővérek rendházának 100 forintot adományozott. A pécsi káptalan a Kővágószőlősi iskola kijavítására 150 forint kegyadományt utalványozott ki.

— (**Az áldozat neve.**) A *Prohászka* Ferenc állatseregletének elefántja által Botyán megölt ember nevét még eddig nem ismerhette meg a közönség. Mint most értesülünk, az áldozatot *Harapád* Antalnak hívták; valaha vasuti őr volt, a ki bizony olyan ritka halállal mult ki, a mi alig fordul elő az emberiség krónikájában.

— (**Bányászok harca.**) Ma délután 1 óra tájban valóságos háborút rögtönzött a Kossuth Lajos-utca 20 szám alatt levő Schnabl-féle korcsmában kilenc bányász. Valami felett összeveszvé, egymásra rohantak s nemcsak poharakat, de székeket is tördeltek össze egymás fején. A korcsmaszoba valóságos rom lett, mikor a rendőrség megérkezett s a verekedésnek véget vetett. A verekedők közül négy megugrott, ötöt azonban bekisértek a rendőrségre, a hol kihallgatták őket és azután szabadon bocsájtották. A többit majd a bíróság végzi el velük.

— (**Eltűnt leány.**) *Dani Bognár* Erzsébet, bálványosi születésű cselédleány, szolgálati helyéről már régebben eltűnt s azóta nem adott életjelt magáról. Hogy hová ment, még csak nem is sejtik s most a rendőrség mindenfelé keresi, ha ugyan megtalálja.

— (**A csillagos ég áprilisban.**) A tavasz kezdetével az Orion, Sirius és Bika csillagképei a kora esti órákban letűnnek, és a többiek, melyek az égboltozaton télen ragyogtatták fényüket, lassankint elhalaványodnak. A hold fénye növekszik és 13-án az utolsó negyedében van, a Kos csillagképén átvonul és 20-án mint ujhold eltűnik. Nehány nappal később mint vékony sarló jelenik meg balra a naptól, a sarló mindinkább kikerekedik és 29-én első negyedébe lép. Bolygónk 9-én van földközében és 25-én van tőlünk legmesszebb. A Jupiter a nap lementé után jelenik meg délkeleten a Szűz csillagképében, 30-án már 9 óra 38 perckor és egész éjen át intenzív fehér fényben ragyog. A Vénusz is mindinkább jobban láthatóvá lesz. Naplemente után mint fényes esthajnali csillag a nyugati égbolton tűnik fel, 30-án 9 óra 15 percig látható. Az álló csillagok képe a hónap közepe táján esti 10 óra felé a következő: a tejút az északi láthatár felett vonul el, s csak nagyon tiszta időben látható. Északnyugaton a Kocsis csillagképet és a fénylő Kapellát veszi fel, északfelé vonul és a félkör alakú Perseust és a W-alaku Kassiopeiát érinti. Innen kezdve a tejút a látkör felé közeledik, melylyel északkeleten a Hattyu csillagképében érintkezik. A Hattyu felett jobbra a Lant csillagképében a Wega fénylik. A zenithen áll a nagy Medve és Göncöl-szekér. A Göncöl szekér két hátsó kerekének meghosszabbítása északfelé a Sarkcsillagban egyesül. A két csillagkép között van a Sárkány. Nyugaton van Castor és Pollux, alattuk a Procion és a kis Kutya.

— (**Piac-vizsgálat.**) Az ünnepek alkalmából valóságos országos vásár képe volt piacunknak három napon keresztül. Rendőrségünk és a tisztí orvosi hivatal közegei mindennap szigorú vizsgálatot tartottak a piacon, hogy esetleg nem találjanak-e közegészségre ártalmas áruszert. Ma volt az utolsó piacvizsgálat, de most sem kellett semmi ártalmas vagy romlott áruszert lefoglalni.

— (**Az édességek áldozata.**) *Fichter* Teréz, goricaei illetőségű cselédleány, *Pacolai* István szentlőrinci mézesbábosnál szolgált a tavaly nyáron. Itt annyira kívánczozott a különféle édességekre, hogy végre is — mivel ajándékba nem kaphatott eleget — egy alkalmas órában összepakkolt vagy hat forint értékű bábsüteményt és azzal odább állt. A leányt, a kit ilyképen tolvajjá tett az édességek iránti szenvedélye, akkor nem tudták elfogni, de most mégis kézrekerítette a bakócai csendőrség. Tettét beismerte s egyelőre a szent-lőrinci járásbírósa börtönében várja büntetését.

— (**Megszökött család.**) *Vukovits* Szavó Szvetisláv, alsó-nánási, tolnamegyei születésű, 28 éves ember többféle csalások elkövetése után megugrott lakhelyéről. Ügye a törvényszék elé kerülve, most már jogerősen el van ítélve s csak a büntetést kellene kiállania. Azonban sehol sem tudták kipuhatolni eddig a tartózkodási helyét s most a szegzárdi törvényszék országosan körözteti.

— (**Elgázolás.**) *Bien* Péter szabolcsi ember ma bejőve Pécsre, magával hozta öt éves, *Péter* nevű fiát is; a kis gyermekre azonban csaknem végzetessé vált a városbajövetel, mert *Csánk* Géza sütőnek *Tóth* Péter nevű kocsisa elgázolta a fiúcskát, de az szerencsésére úgy esett a kocsira alá, hogy a kerekek nem mentek rajta keresztül. A vizsgálat folyamatban van annak megállapítása végett, hogy mennyiben hibás a kocsis a baleset megtörténténél.

— (**Verekedés a Kálvária mellett.**) Tegnap este a Kálvária mellett nagy ribillió volt. A nagypénteki ajtatosságát végző nép nagy megbotránkozására egy férfi és egy nő a Kálváriáról lejövet összevesztek s a férfi a nála levő bottal véresre verte az asszonyt. Végre is rendőrök jöttek és ezek vették ki az asszonyt az ember kezei közül. A megvert asszony *Farkas* Anna, Gründler-utcai lakos, kire már régebb idő óta haragudott *Ernst* Frigyes s tegnap este így töltötte ki rajta borsuját. A rendőrségnél kihallgatták őket s ügyüket átteszik a bírósághoz.

— (**Eltévedt kis fiú.**) Egy hat-hét éves fiúcskát vittek ma be a városházára, ki eltévedve egyedül bolyongott a népes piacon. Csak németül tud és keresztnéve *Richard*; atyjának keresztnéve is ugyanaz, de vezetéknévét nem tudja megmondani. Egy nevet említ még és ez „*Mezner*“, csak az a kérdés, hogy ennek alapján megtalálható-e hozzátartozói, kik a fiúcskát a városházáról kellő igazolás után magukkal vihetik.

— (**Öt forintért.**) Ma reggel *Papp* Antal nevű bányász a piacon ruhát vásárolt magának *Hübsch* Jakab nevű házalótól. Mikor a ruha árát kifizette s a visszajáró pénzt a házaló átadta neki, a bányász lármát csapott, azt állítván, hogy ő tízforintossal fizetett s amaz csak öt forintból adott vissza neki. Kölcsönösen kezdtek aztán veszekedni s hajba kapván, jól helybenhagyták volna egymást, ha egy rendőr szét nem választja őket s be nem kíséri a városházára. Ott aztán kihallgatták őket s mert mindketten tanukra hivatkoztak, ügyüket át fogják tenni a bírósághoz. Ott tűnik majd ki, hogy melyiküknek van igaza az öt forintos perben?!

— (**Himen táblája.**) A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Kaiser Kálmán, izr., Pécs — Waitzenfeld Henritte, izr., Pécs;

Weszelszky Ferenc, rk., Pécs — Gondos Anna özv. Weszelszky Józsefné, ág. ev., Pécs;

Bertram János, rk., Pécs — Adankó Emilia, rk., Pécs-Bányatelep.

— (**Az országos közegészségi tanács rendkívüli tagjai.**) A m. kir. belügyminiszter dr. Hangel Ignácot, Tolnavármegyei tisztí főorvosát és dr. Szaplancay Mánót, Somogyvármegyei tisztí főorvosát, az országos közegészségi tanács rendkívüli tagjaivá hat évi tartamra kinevezte.

— (**Szállítási kedvezmény.**) A mohács-pécsi vasuton bornak hordóban vagy palackban való szállításánál és a visszatérő üres hordók szállításánál a következő kedvezmények léptek életbe: az üszöghi helybeli vagy átmeneti állomásokról Németbolyra 5000 kiló-

grammon alul a szállítási díj 27·6 krajcárról 21-re, 5000 kilogrammnál 24·9-ről 19-re; 10000 klgrammnál 24·9-ről 17-re lett leszál-
litva az egységár. Mohácsra 5000 klgrammon
alul 34·8-ről 25-re, 5000 klgrammnál 31·3-ről
22-re, végül 31·3-ről 20-ra. E kedvezmény az
év végéig érvényes.

— (**A jótékony nőegylet májusi ünnepélye.**) Ma újból értekezlet volt *Sávell* Kálmánné urnónél, a jótékony nőegylet elnök-
nőjénél azon nagyszabású ünnepély program-
jának megállapítása céljából, melyet május
hóban, a színházban két egymásután következő
nap fog rendezni a nőegylet. Lesz ezen alkal-
lommal a magyar operából vett zenészsám,
három operai énekdarab női és férfi karokkal,
egy szindarab, melyben *Szabó* Erzsike kisasz-
szony fog közreműködni, ki tavaly a színház-
ban is bemutatkozott közönségünknek, élő-
képek, melyek három jelenetet fognak meg-
testesíteni. Fénypontja ezen műsornak *Náday*
llonának éneke lesz, ki ezen alkalomra lejön
Pécsre, hol a közelmúltban olyan szíves fogad-
tatásra talált. Most már az ünnepek multával
kezdétét veszi a betanulás, a sok próba, mely
a szereplőknek egyszersmind kedves találkozó
helyül is fog szolgálni.

— (**Nem tudja, hol az anyja.**) Fiatal tizennégyéves leány a kis *Kolompár*
Kati, a ki pár hónappal ezelőtt betegen ma-
radt el Pécsen egy cigánykaravántól s be kel-
lett szállítani a városi kórházba. Most, hogy
onnan kijött, természetesen átadnák az any-
jának, ha tudná, hogy hol van? De a leány

csak annyit tud, hogy az anyját *Kolompár*
Julisnak hívják; de hogy hol van, azt nem
tudja. A leány anyja tartózkodási helyének
kipuhatólása végett a pécsi rendőrkapitányság
most megteszi az intézkedéseket, hogy az anya
viseljen rá gondot, ha ugyan megteszi.

— (**Tejszövetkezetek országos értekezlete.**) Az országos tejgazdasági fel-
ügyelőség — több tejszövetkezet vezetőségé-
vel egyetértve — szükségesnek tartja, hogy az
országban rohamosan szaporodó falusi tej-
szövetkezetek közös érdekeik előmozdítása és
megvédése céljából időről időre — de éven-
kint legalább is egyszer — országos értekez-
letet tartsanak, miért is a földmívelésügyi m.
kir. miniszter támogatásával a falusi tejszövet-
kezetek I. országos értekezlete folyó hó 24-én
d. e. 9 órakor fog Budapesten a Köztelek
(IX., Üllői-ut 25. sz.) nagytermében megtar-
tatni. Az összes falusi tejszövetkezetek ezen
országos értekezleten magukat képviseltetni
fogják, miért is a kijelölt képviselők névjegy-
zékét legkésőbb f. hó 18-ig közölni kell *Nagy*
Vince, orsz. tejgazdasági felügyelővel. Az ér-
tekezlet tárgysorozata lesz: 1. Elnöki meg-
nyitó. 2. A tejgazdaság és a szövetkezetek
szerepe a mezőgazdaságban. Előadja: Ceglédy
Tivadar, az alsók-sarkadi tejszövetkezet igaz-
gatósági tagja. 3. Javaslat a tejszövetkezetek
egyöntetű működése (a tej feldolgozása és
értékesítése) érdekében. Előadó: Dr. Borsody
Géza, a jobbaházi tejszövetkezet elnöke. 4. A
tejszövetkezetek befolyása az állattenyésztésre.
Előadó: Pirkner János orsz. állattenyésztési

felügyelő. 5. Javaslat a tejszövetkezetek mű-
ködésének kiterjesztésére, a fajbaromfi-tenyész-
tés és tojásgyűjtés érdekében. Előadó: Hreblay
Emil. 6. Esetleges indítványok.

— (**Fényűzés a piros tojással.**) A pápa egy angol hölgytől negyvenezer ko-
rona értékű piros tojást kapott. A tojás elefánt-
csontból való; belseje arany etuivé van át-
alakítva, melyben csodaszép gyémánttal kira-
kott rubinkő van. Angliában általában nagy a
piros tojással való fényűzés. Egy gazdag cuk-
rász fiának Kanadába olyan piros tojást kül-
dött, melynek héján le volt festve a fiu régi
és új otthona. A képet művészkez készítette.
A londoni virágkereskedők kirakatában renge-
teg nagyságu piros tojás látható, mely élő
virággal van megtöltve. Egy fiatal arisztokrata
a feleségének hatszáz korona értékű ezüst to-
jást készíttetett s azt négyszáz korona értékű
egzotikus virággal töltötte meg. A tojásból két
tarka tollu tropikus madár fog kiröppenni, a
mi az udvarias férjnek kétszáz koronájába
kerül. De az ékszerészeknél ötezer korona
értékű piros tojás is van és az angol arisztok-
raták habozás nélkül megfizetik az árát. A
gyermek is olyan piros tojást kapnak, mely
nem alkalmas arra, hogy takarékosági haj-
landóságuk kifejlődjék. Így egy kis amerikai
leányka négy láb magas piros tojást kapott.
Ebben kétemeletes bábuház van, a melynek
minden szobája igen elegánsan van berendezve.
A gyöngéd szülők négyszáz koronát fizettek,
hogy leánykájuknak husvétii örömet szerezzenek.

Talán épen megkapta volna Vorovits a választ a párisi
táviratra? Csakugyan titok rejtőznék e titokzatos homlok
mögött? Itt jönnek az utolsó vendégek. Akárhányszor új
gondola érkezik, látom amint összerezzen.

Hirtelen megszakadtak a hercegnő reflexiói.

Vorovits Mihály gróf, leánya és mögöttük madame
Laborde jöttek fel a márványlépcsőn.

A gróf volt az egyetlen ur, ki civil ruhában jött. A
nagyon kevésbé kivágott frakk katonásan be volt gom-
bolva. Európa legelső érdemrendjeinek nagykeresztjei s a
Vladimir-rend gyémántos jelvényei élesen elütöttek a
kabát komoly feketeségétől. Nagy, robusztus, impozáns
alakja egyenesen és méltóságteljesen haladt fel. Mint
mindig, mikor szalonba lépett, kézen vezette leányát.

Nadia kosztümje egészen elütött a velencei asszonyok
kosztümjétől. Ezek az elmúlt évszázadok drága ruháit,
öltötték fel, hogy az ünnepnek — amint azt terveztek is
— antik színezetet adjanak.

Szoborszerű tunika fődte testét, olyan, aminőben az
első festők a bibliai legedák asszonyait ábrázolták. A
könnyű ruha alakjának kecsességét és arányos vonalait
bámulatatosan érvényre juttatta. A gazdag ráncokat vető
szövet valami puha, ezüsttel átszőtt finom indiai krepp
volt. Ezüstből való, spélékkel kirakott gyönyörű csat
tartotta össze a ráncokat a meztelen, fehér vállon.
Hosszu, hullámozó haját szintén ezüst csat szorította
nyakához hátul, homlokán szikrázó csillag. Aki így látta
megjelenni, bizonyára észrevette sugárzó szemeiből, hogy
ő maga is valami csillagfényes, búbájos mesehonban kép-
zeli magát.

A fogadtatás nem tartott sokáig. Vorovits Mihály
gróf köszönt és tovább haladt anélkül, hogy valakivel

elbocsájtani, ha épen a lépcső felső, meredek fokaihoz
nem értek volna.

A kiszállásnál segítenie kellett a leánynak. Végtelen
figyelmességgel, mintha a soha vissza nem térő pillana-
tokat amennyire lehet, meghosszabbítani szeretne volna,
vezette a leányt lépcsőről-lépcsőre s szívében olyas vala-
mit érzett, mint Krisztus érezhetett, mikor a Kálvárián
haladt fel, melynek csucsán a kereszt állott . . .

Ismét a szomorú emlékü teremben, majd a »tizek
tanácsa« előszobájában találták magukat.

Lassan, anélkül, hogy utoljára megszorította volna,
engedte el Vorovits Nadia kezét. Aztán azzal a mély
meghajlással bucsuzott a nőktől, melyet csak velük szem-
ben használt, meggyorsította lépteit és eltűnt. Nem volt
képes csak egy szót is szólni.

Lemenet a nagy lépcsőn a véletlen ismét össze-
hozta őket, de ismét csak néma köszöntéssel haladt el
a nők mellett.

Madame Laborde bizonyára rendbe hozta a leány
haját, mert a kis kalap megint egyenesen és kacérul
simult a sűrű fürtökre. Mialatt a nők a Márk-téren halad-
tak keresztül, a fiatal ember fél perc alatt elérte a rak-
partot, hol gondolája várta.

Már sötétedett, mégis megparancsolta, hogy a nyílt
tengerre evezzenek. Nagy felindulása után kívánta az
egyedülletet, minden idegében, minden porcikájában valami
éles fájdalom sajgott s lelkében úgy fájt valami, mint
még soha ez életben.

A mámor, a gyönyör, az ölelés letépte a fátyolt,
amit maga vetett igaz érzéseire, melyekre gondolnia sem

— **Lapunk legközelebbi száma a husvétii ünnepek folytán kedden este jelenik meg.**

Legszebb, legizlésebb arany és ezüst zsebórák, láncok; arany és ezüst jegygyűrűk, óriási ékszer raktár gyűrűkben, karperecekben és függőkben csak Thurn Emil vizsgázott chronometer műórásnál Pécsen Király-utca 1. szám Bazar épület.

T a n ü g y.

(A „Pécsi-tanítóegylet“ tisztújító közgyűlésén az elnök bejelenté, hogy az egyleti tagok száma az ujonnan belépettekkel 57-re szaporodott s így már most meg van adva a mód, hogy az egyesület az eddiginél tevékenyebb munkásságot fejthessen ki, mi hogy bekövetkezzék, szívből kívánja. Felolvastatott a könyvtár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely azt a legszánandóbb állapotban levőnek mondja. A közgyűlés kimondta, hogy a könyvtárban még meglevő egyes műveket a pécsi tanítótestület könyvtárának engedí át. Néhány belső ügy elintézése és az egyleti vagyonról való beszámolás után, mely szerint takarékpénztári könyvecskében van 333 frt. 98 kr., az egyleti pénztárban pedig 32 frt. — megtartatott a tisztújítás. Elnöknek megválasztatott Mihálovits Antal, alelnöknek Klingenberg Jakab, jegyzőnek Haksch József, aljegyzőnek Retter Rezső, pénztárosnak Dobra Imre, számvevőnek Germán István. Választ-

mányi tagok lettek: Schneider István, Rozsics Sándor, Schmidt Boldizsár, Strauszer Henrik, Liebbald Béni, Volf Mihály, Veják Ferenc, Skolnik Géza, Wizer Endre, Dillmann Antal, Khón Mór, Mussong Vince, Simon György, Köglé Deutsch Valburga, Germanné Koszér Mari, Nehrebecky Ilona. Végül elhatározatott, hogy az egylet a »Magyarországi tanítók országos bizottságá«-ba mint rendes tag belép, hol Schneider István, Wolf Mihály és Klingenberg Jakab fogják az egyletet képviselni.

(A magyarországi Tanítók Háza. Az 1848-as törvények megalkotásának 50 éves emléknapja alkalmából az »Eötvös-Alap Országos Tanító-Egyesület« azon kérelemmel fordul az iskolafenntartó állami és egyházi hatóságokhoz, a községekhez, iskolaszéki elnökökhöz, iskola igazgatók és tanárokhoz, hogy az ez alkalomból megtartandó iskolai ünnepélyeknél a tanuló ifjúság részére szerezzék be a Ferenczy József-féle Jelvény-Vállalat (Budapest, Teréz-körut 31. sz.) által készített igen diszes, nemzeti színű csokorral ellátott ünnepi érmeiket. Ez által nemcsak az ünnep fényét fogják emelni, hanem a magyarországi tanítók közös nemzeti vagyonát: a »Tanítók Háza« alapítóját is gyarapítják, mert a csekély 10 krért árusított jelvények jövedelmének tetemes része a nevezett nemzeti alapnak jut.

(Iskolalátogatások. Az iskolalátogatások tárgyában, mivel ez még igen távol áll a törvény határozott követelményétől, a közoktatási miniszter átírt valamennyi vármegye tanfelügyelőségehez. A miniszter az eddigi szo-

kástól eltérőleg a tanfelügyelők iskolalátogatásait az 1898—99-ik tanévtől az utiszámle-rendszerral kívánja biztosítani és ezért elvárja, hogy a tanfelügyelőség lehetőleg minden évben minden iskolát meglátogasson és az iskolalátogatási jegyzékek minden évben legkésőbb szeptember 15-ig a miniszteriumhoz felterjesztendők. A rendelet ezenkívül megállapítja még a napidíjat és utiköltséget.

Közgazdaság.

□ **Mintaszőlőtelep.** A földmivelésügyi miniszter a filloxera és peronoszpora által ellepelt muraközi szőlők rekonstrukciója és a gyümölcsstenyésztes céljából Muraköz hegyvidékének központján mintaszőlő- és gazdasági telepet létesít. Az állam ott tiz holdon amerikai szőlővesszőnevelő anyatelepet, 10 holdon mintaszőlőtelepet állít föl, továbbá faiskolát létesít és hegyi mezőgazdaságot rendez be. Muraköz hegyvidékének gazdasága fellendülésére jelentékeny befolyással lesz a tervbe vett mintatelep felállítása.

T Á V I R A T O K.

— **Ismét hadbiróság a Zola-ügyben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban csekély számú, többnyire hirlapírókból álló közönség előtt ültek össze a hadbiróság tagjai, azok, kik

lett volna szabad. És lám, minden kerülgetés, ellenkezés dacára az a csók ma egyszerre napfényre hozta, ami szíve legmélyén rejtőzött.

Igen, szerette a leányt, attól a pillanattól szerette, amikor meglátta.

IX.

Bár februárnak még csak eleje volt — ami persze Olaszországban a tavasz kezdetét jelenti — az égboltozat, mely ezen az estén Velencére borult, vihart látszott jósolni. Az est alig szállott le s a Laguna nyugtalan élete teljes sötétségbe borult. Ebben a rejtélyes sötétségben ismét az árulások és intrikák, a titkok és a romantika városa volt Velence.

És épen úgy, mint a köztársaság idejében, ünnepeket ültek ezen az estén.

Egyik legrégebb palotában gyult fel a nagy csillár, megszólalt a zene s zsibongott az élet a virággal fődött termekben. Az elmúlt idők misztikus poezise, a káprázatos ünnepek, vad orgiák, sötét drámák hangulata, genialis művészek, a szerelem országának grandseigneurei és — fejedelmek láthatlan árnyai, mintha most is ott lebegtek volna az ódon falak között . . .

Egyik gondola a másik után érkezett a zivataros éjszakában. A gondoliérek a Sentelli palota nagy lépcsője előtt kötöttek ki, formás, kicsi lábak, aranyos kövekkel kirakott cipőcskében haladtak fel a márvány fokokon.

Az előcsarnok varázkertnek tetszett, mintha Görögország déli partjáról lopták volna ide, abból az időből,

mikor az istennők és istenek még lenn járogattak a földön.

Azután a fejedelmi lépcsőházon haladtak a patriusnők. Mintha Giorgione, Tizian, Veronese szép asszonyai léptek volna ki rámaikból.

Ugyanazok a ruhák kerültek elő a szekrényekből erre az alkalomra, melyek egy-egy vagyont értek s generációról generációra félve őriztettek. Az arannyal áttört selymek, ódon aranybrokát és velencei csipkék örületes forgataga volt ez!

A kik a lépcső felső fokáról nézték ezt a színpompás képet, amely Tizian Velencéjét kelté új életre hatalmas, titokzatos realitással, vakító, káprázatos kilátásuk nyílt.

Az üvegtetős kupola alatt fogadta Mentana hercegnő és a háziur, Chypre Montaigout marquis, az érkező vendégek sokaságát.

Mielőtt a terembe léptek volna, egy szalonon haladtak keresztül, hol az álarcokat és dominókat felöltötték. Rózsaszínű volt az asszonyoké, aranybarna a férfiaké. Éjjelig kellett a dominót és álarcot viselni, akkor lehull és napfényre jő minden titok, cselszövény.

A hercegnő alig győzte a dogeokat, dogeresseket, grandseigneuröket és híres művészeket fogadni. De azért nem mulasztotta el a marquis sápadtságát megfigyelni, bármennyire igyekezett is ez idegességét a háziur nyájasága mögé rejtteni.

— Nincsen jó hangulatban ma este, dacára, hogy az ünnep fényes sikere minden álmát fölülmulja! gondolta magában a hercegnő. — Talán fél, hogy nem jön-e? — De csakugyan későn, nagyon későn jönnek! —

annak idején Esterházyt felmentették. A tárgyalás kezdetben nyilvánosan folyt. A tárgyalás azzal kezdődött, hogy a hadügyminiszter a Zola-ügyben hozott semmitőszéki ítéletre vonatkozó átiratát felolvasták. Azután két kérdést terjesztettek a hadbíró elé és pedig:

1. tegyenek-e új panaszfeljelentést Zola ellen; és

2. bepanaszolják-e Zola Emilt a becsületrend nagykancellárjánál a hadbíró ellen intézett támadás miatt?

A hadbíró erre zárt ülésben hosszú tanácskozásra vonult vissza, mely délutáni négy óráig tartott. A hadbíró azután újra belépett a tárgyalási terembe, de a zárt ülés tanácskozásának eredményét nem hirdették ki. A tanácskozás lefolyásáról és a hozott határozatról ennél fogva igen ellentmondó hírek terjedtek el a városban. A „Patrie” című lap pláne tudni vélte, hogy a hadbíró egyik tagja Zolának párbajra való kihívását hozta javaslatba. Csak az esti órákban tudódott ki, hogy a hadügyminiszter a tegnapi minisztertanácsban, mely délután öt óráig tartott, közölte a hadbíró határozatát, mely abból áll, hogy Zola Emil ellen rágalmazás miatt új panaszt emelnek. A panaszt azonnal be kell adni, mert jövő kedden beáll az elévülés.

— **A spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsben politikai körökben el van terjedve a hír, hogy Mac Kinley üzenetét nem husvét hétfőjén, hanem kedden, vagy — a mi még valószínűbb — csak szerdán fogják a kongresszus elé terjeszteni. A háború veszedelme most is immens és a háború csak akkor lesz elkerülhető, ha Spanyolország messzemenő engedményeket tesz. A londoni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a háború csak egy módon lenne elkerülhető. Ha ugyanis a spanyol regens királynő a fegyverszünetet proklamálná, a nélkül, hogy a kubaiak kérnék. Madridból írják, hogy Woodford amerikai nagykövet utasította az összes spanyolországi konzulokat, hogy oszszanak ki pénzt mindama Spanyolországban lakó amerikaiak között, kik az országból távozni akarnak. A spanyolok a Baleári szigetek parti erősségeit lázasan erősítik meg, mert azt hiszik, hogy az amerikaiak mihamarabb támadást intéznek a szigetek ellen. New-Yorkból írják, hogy Lee tábornok híre szerint a képviselőházban becsületszavára ki fogja jelenteni, hogy abban a pillanatban, midőn a „Maine” hajó felrobbant, Havannában az összes villamos világítás kialudt. Ez is bizonyíték, hogy a város összes villamos áramait a hajó felrobbantásához koncentrálták. Az amerikai „World” újság írja, hogy Gibbins, londoni mérnök, konstatálja, hogy a „Maine”-t olyan vizalatti aknával robbantották fel, a milyentől szállított Spanyolországnak. Az amerikai lapok eme hírei nem vehetők egészen komolyan, mert a háborúra való izgatás diktálja ezt nekik. Cubáról számos spanyol és amerikai menekül. A gőzhajókat be vannak szüntetve. Az amerikai flottákról számosan szöknék. A hadihajók felszerelése nehéz lesz.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi április hó 9. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza uj 11.80—12.20; kétszeres uj —.—.—
rozs uj 9.——9.20; árpa őszi —.—.—; tavaszi 6.40—6.70; uj —.—.—; zab tavaszi 6.20—6.40; búkőny 6.40—6.70; kukorica uj 5.70—5.80; kukorica ó —.—.—. széna 1.70—2.—; szalma 1.——1.20

Kínálat: gyenge, mintegy 150 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SHAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.*)

Alapított 1841. évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: Budapest Tartalék-alap:
15 millió forint. V. Dorottya-utca 1 11 millió forint.

elad a II.-ik sorsjáték 1-ső osztályára érvényes

Magyar osztálysorsjegyet

1/1 6 frt, 1/2 3 frt, 1/4 frt 1.50, 1/8 75 kr.
a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetet.

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kértnek, mert a készlet máris fogytán van.

Köztudomásu, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

Dr. DEUTSCH ZSIGMOND

ügyvédi irodáját

PÉCSETT,

Irgalmasok-utca 18. sz. a:

I. em.

megnyitotta.

HIRDETÉSEK.

Martinek József

szoba, dísz és címfestő
lakik Pécssett

Megye-u. 12. szám.

Ajánlkozik szoba-
festési, decoratívó
és címfestészeti
munkákra.

Elvállalja fa-
mázolást, ügy-
szintén mázo-
lásokat ajtó,
ablak és bú-
torokra.

Olesó
árak!

Mázo-
lási mun-
kákban
a legválasz-
tékosabb,
legdivatosabbat

Fennáll 1885. év óta,

Vidéki megren-
deléseknek

azonnal megfelelek,

illetve a helyszínére uta-
zom. Nagyobb munkák-
nál hallatlan engedmény!
Kiváló tisztelettel
MARTINEK JÓZSEF
szoba, dísz és címfestő.

Kert megnyitás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy Pécssett, Szigeti-országut 27. szám alatt levő, „Csillag” vendéglőmhöz tartozó

kerthelyiséget a nyári tánczteremmel

f. hó 10-én, husvét vasárnapján délután 2 órakor egy nemzeti zenekar közreműködésével ünnepélyesen megnyitom.

Különösen felhívom a n. t. közönség figyelmét a tágas, árnyas kerthelyiségre, melyben 2 tekepálya áll a t. vendégeim rendelkezésére. Minden vásár- és ünnepnap nemzeti zenekar működik.

Szabad bemenet.

Izletes ételekről és italokról gondoskodom.

Fő törekvésem oda irányul a n. t. vendégeim igényeit teljesen kielégíteni.

Üzletemnek szives pártfogását kérem

Stern József
vendéglős.

Figyelem!!

Aki tartós, jó és olcsó

czipőket

óhajt venni, az forduljon

BOTTLIK IMRE

czipész-mester üzletébe. Pécs, Kazinczy-utca 3. sz. a „Polgári Casinó“-val szemben. Ajánlom továbbá: **Kész uri, női,** és **gyermek**-czipőkből nagy raktárat.

Legolcsóbb árak!

Különlegességek: barna, sárga, és zöld czipők. Készíték mérték szerint bármily czipőket. A legkényesebb igényeknek is megfelelek. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kiv. tisztelettel:
BOTTLIK IMRE.

Kert megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek és n. t. vendégeimnek tudomására hozni, hogy a vendéglőmhöz tartozó

kert-helyiséget,

mohácsi országot 10-ik szám alatt

f. hó 11-én husvét hétfőn

saját kezelem mellett újra megnyitom.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét a **szép árnyas és pormentes** helyiségemre, valamint **Balaton vidéki és Moóri boraimra.**

Fő törekvésem pontos és előzékeny kiszolgálás által a n. t. vendégeim teljes meglegedését kiérdemleni.

Minden vásár- és ünnepnap a helybeli első tamburás zenekar hangversenyez. Szabad bemenet.

Számos látogatásért esedez

Baka József,

vendéglős.

Legjobb szer poloskák, ballák házi bogarak, moly, a házi állatokon levő élősdiek ellen stb. stb.

Kapható Pécselt:

Hirschler Mór
főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Clemente Antal
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Klobucsár Mihály
Karres & Geltsch
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzky Mór
Póth Gábor
Praidl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
Ifj. Rézbányai János
Schäffer Adolf
Schäffer Andor
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Spitzer R.
Simon János
Wallerstein R. utóda
Weber Ferenc
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Königstein M.
Gebhardt István
Grosz L.

Bar.-Szabolcs:

Pollák Gábor

Bonyhád:

Ermel Adolf
Straicher Benjamin

Dombóvár:

Kacsokovics Jenő
Pauncz Samu és testv.
Spitzer Imre
Burger Ede

Német-Bóly:

Kann Lipót

Szigetvár:

Fried Dávid
Holm Jakab
Oscodál Gusztáv
Szalay József

Bar.-Szent-Lőrincz:

Gebauer Tivadar
Engel Vilmos

Szulok:

Fried Zsigmond
Berger József

Villányon:

Gyimóthy Jákó
Weingoldner Rudolf

Vörösmart:

Thury Dénes gyógyszer.

Zacherlin

kitünő hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a »Zacherl« név.

A „PÉCSI FIGYELŐ” HUSVÉTI MELLÉKLETE.

Pécs, 1898. április 10.

Husvét ünnepén.

A feltámadás ünnepe. Emléknapja a megváltás eszményének. Mindazt, amit a haladás a keresztény világnézet termékeny talaján csak létesített, az Isten-ember keresztthalálára és dicső feltámadására vezetendő vissza. A pogányság romlott erkölceinek, szofizmákkal teli tanításának és önző humanizmusának meghátrálnia kellett a keresztény erkölcsök szelidsége s tanításának tisztasága előtt. Új rend keletkezett, a keresztény erkölcsi rend, mely a társadalmakat arra a hatalmas munkásságra képesítette, melyet nyugati kultúrájának nevezünk. Az a nagy erkölcsi átalakulás, melyen a modern civilizáció felépült, nem erőszak, hanem az igazság benső erejének érvényesítése útján vált lehetővé.

A XIX. század alkonyán egy újabb nagy átalakulás küszöbén állunk. Jelentkezik ez az átalakulás azon erkölcsi kötelek feloldásában, melyek a társadalmi osztályokat egymáshoz fűzik. Tudomány és közgazdaság vállvetve törekednek a társadalmi bajok gyógyítására. De mindhiába! Az anyagi haladás és a kultúra magas fokán is oly nyomorultul érezzük magunkat, mint a kereszténységet megelőző korszakában a társadalom lenyűgözött osztálya, a rabszolgák. Valami űrt érzünk bensőnkben és a társadalmi életet átfogó közszellemben, melynek betöltésére hiába vállalkozik tudomány és közgazdaság. És mert ezt az űrt betölteni nem tudjuk, azért nyugtalankodunk és törünk a társadalmi rend ellen, melynek jelen keretében úgy az egyén, mint egyes osztályok jogos, avagy képzelt óhajai és követeléseit érvényesíteni nem tudnak.

Honnét van az, hogy a tudományos és anyagi gyarapodás dacára is oly szármalmas a sorsunk? Mert létünknek nincs erkölcsi tartalma. Mert a kultúra fejlett foka dacára erkölcsileg oly alacsony fokon állunk, melyet szociális buváraink nem átallanak a római császárok korának romlott erkölceihez hasonlítani. Mert állami s társadalmi berendezkedésünkben s az állami élet minden nyilvánulásában eltérünk a keresztény világnézet örök érvényű alapelveitől, mely maga után vont oly szociális alakulásokat, melyek a bekés fejlődést egyszerűen lehetlenné teszik. És amivel oly nagyra vagyunk, az anyagi gyarapodással, ez is oly egyoldalú fejlődést vett, mely inkább alkalmas a nemzetek gazdasági lenyűgözésére, mint boldogítására. Millióknak egy kézben való összehalmozódása mellett, ezrek és ezreknek vagyoni tönkje s nyomorúsága. Ez a gazdasági césarizmus, melynek elhatalmasodását európa-szerte vállvetve törekedtek államférfiaink előmozdítani, alapját képezi az erkölcsi züllésnek, mely a nemzetek összes rétegeit hatalmába kerítette.

Az eszme elvesztette befolyását egyesekre és a nemzetre. Miért is lelkesedjünk? A vallásért, a hazaért, a nemzetért? Ami szent előttünk, azt sárba tiporják, guny tárgyává teszik. A gyengéket megtévesztik, a hitvallókat üldözik. A haza pusztá fogalommal lett. Érdekcsoportok keletkeztek, melyek a hazát a maguk számára foglalták le s megismétlődött a Krisz-

tus előtti korszak, midőn a társadalom két részre oszlott, zsarnokok és rabszolgák osztályára. A nemzetért lelkesedjünk? Hol az a nemzet? Az uralkodó csoport képezi a nemzetet, a többi vagy akarat és hatalom nélkül való pária, vagy ha az erkölcsi erő felébred benne és széttöri azokat a bilincseket, melyeket az uralkodó csoport rakott a nemzet testére, akkor hazaáruló. De ne is tudjunk lelkesedni semmiért sem. Áldozunk az alacsony szenvedélyeknek, keressük boldogulásunkat kizárólagosan itt a földön, az anyagiakban, mert aki lelkesedni tud a vallásért, a hazaért, embertársai boldogulásáért s szabadságáért, az nem tűrheti soká annak a bilincsnek a nyomasztó sulyát, mely lehetlenné teszi, hogy valamit is tegyünk, ami a keresztény világnézet elveivel folyton háborút viselő rendszerek akaratán kívül van.

A XIX. századnak a közszellemnek egy újabb erkölcsi átalakulására van szüksége. Bárhogyan is csűrjük, csavarjuk a szociális elméleteket, annyi bizonyos, hogy ha vissza nem térünk a keresztény világnézet fellogásához, rohamosan közeledünk az erkölcsi és anyagi bukáshoz, melynek előjeleit a szociális mozgalmakban látja az emberiség gondolkodó része. Mert nem elég a nemzetek megélhetéséről, anyagi boldogulásáról gondoskodni, hanem szükséges azon erkölcsi alapot is biztosítani, melyre munkája s kötelességei, szenvedései s önfeláldozása közepette bizton támaszkodhatik.

Kirschanek Ödön.

P e t i.

Ma a háziasszony korábban fölkel, mint a nap s mikor a fényességnek ez a kifogyhatatlan forrása végig nézett a tájon, Morgaséknál már vigan füstölő kéményt látott, az alacsony szalmaházban már nyüzsgött az élet. Még a nagyapa is idő előtt fölplintantott és ma nem is a rendes hétköznapi ölté magára, hanem a »szanaszentos« ruhát, ami az ünneplőnél csak egy fokkal alábbvaló.

Mikor aztán egyet huzott a vakablakban lévő kotyogós üvegből, derült hangulattal ült le a háztalpra, nagyokat szippantva kurtaszáru pipájából.

Az ébredő fecskéket nézegette, a munkálkodást, mit az aprójszágok visznek véghez, a kifogyhatatlan türelmet, melylyel újra és újra hordogatták az építő anyagot, hogy otthont készítsenek.

Tünődése közben fejét csóválva így szólt: ilyen az ember élete is.

Most a nyikorgó kútgém vonja magára figyelmét; vizet mer a szolga s az öblös vályuba gyöngyözve, tajtékozva zuhog a kristály folyadék.

— Apám uram! ünnepet érez kend talán — szólítja meg kötődve menyé — hogy ugy elül, mint a kotlós. Itatni ké'ne már, ma még nincsen kalácsos nap.

— Ihol meg te beszélsz — mordul föl az öreg — hát nem szabad ugy tenni, amint én akarok, eddig még magamat ösmertem gazdának! ma épen is könyörgésre megyek, csak várom, hogy beharangozzanak.

— Hadd békével — szól a fiatal gazda — mért nem nyughatol mellette; zsoldár a kezébe az ilyen öregnek, nem ám kapanyél.

— Azért ugyan lódíthatna valamit! Most belülről gyerekhang hallik ki; fölédre Petike, a kincsem. Ha! de milyen kedvesen beszél: adjon kend, éhes vagyok!

— Mit eszel, ragyogóm — siet be az anyja, tán piritos kenyeret? Vagy leveskét, galambom?

— Nem! mást valamit!

— Jaj, életem, hát mit tudjak adni, nem is gondoltam rá előbb. Majd sütök kalácsot, mákosat, diósat; akkor kapsz csak nagy darabot lelkem.

Nekem nem kell.

— Hát a csizmámat miért nem pucolta ki már az öregapám?

Erre már befordult volna az öreg, de beharangoztak, templomba ment, hogy maradna ei ma, nagyszombaton. Hej! valamikor sokan mentek e napon, de most . . . nagyot fordult a világ. Csak ő megy most is, régi ember, régi szokásokkal.

Mire visszakerül, pirul már a vaskutya a tűzhelyen, föl a sonka husvét napjára, a kemence elé hosszú szállfák vannak kirakva, itt valami nagy sütőzés készül! A cukorpogácsa már sütőbe rakva, jaj! a Puta szomszédasszony nem tudna ilyen sütni, ha mindjárt agyonütnék is, de meg is kínálom, hadd lássa a tudományomat — beszél és cselekszik gyorsan a háziasszony — hanem a kalács még nincs lekeverve; fuss el csak Petikém a Lipitálhoz, hozzál egy hatosért sörélesztőt; de fájt kérjél ám, no siess!

— Én nem mék' — hangzik a rövid válasz.

— Dehogyan nem — biztatja anyja — kettőért cukrot is vehetsz.

— De nem megyek! menjen öregapám, ha ráért templomozni.

Az öreg feddőleg néz rá; csibe parancsol a tyuknak, he? mióta van ez? de azért csak elindul kifelé, magához beszélve: jaj bizony csak ő a gazda, a »túke«, hát édes Istenem, kiért is hullott a verejtékem, ha nem érte?! Egészen megengesztelődik; miért is nem láthatja az öreganyja?!

Jó hangulattal állít be a boltba, sörélesztőt kér, de finomat. A boltos nem késik megjegyezni, hogy ami van, csak urak kedvéért lett hozatva, de kivételkép ad belőle.

Nagy lelkinyugalommal ballag már haza s beszél el a menyének, aki aztán tüstént kezébe is veszi azt, de nem javálja belekeverni, mert ez csak lisztlángba való.

— Küldje kend vissza — tanácsolja Petike — hadd vigye vissza a nagyapám, ráér; lá' éds' apám is mondta, hogy ugy sincs haszna.

Az öreg most fölszólt, dörögött valamit, még egy ideig motyogott, de menyé biztatására csak elindult egy kis lassúsággal: »Hát már csufot csinálnak belőlem, mit tévő

legyek? hogyan szégyenkezzem vissza? nekem kellene eszemnek lenni! de van is, soh'se visszem én vissza. — Egyet fordult a kert alatt, megnézte a vetést s nemsokára ugyanazzal az élesztővel állított be otthon.

Hanem most már jó ám! a menyecske szemével mérlegeli; no ez már más! »miháncs« megláttam, tudtam, hogy ez a nekünk való.

— Világos, hogy más — tóditja az öreg — magába utána gondolva: nyilván nekem kell tartani magamat, hogy bolonddá ne tartanak, de nem is engedek, majd megmutatom én, ki a gazda; csak még egyszer legyen alkalom.

Petike már cukorpagácsát eszik, jaj! de bizony még forró! majd a száját égeti meg, mérgében hirtelen az öreg hátához vágja.

Hanem most már kikel ám ő is; haragra lobbánva pöröl menyére: »Ha meg nem tanítod ezt a kölyked, úgy éljek, hogy én tekerem ki a nyakát. De ilyen csufot tenni az öreggel.«

— Hát kend tán nem volt gyerek? tudom, egy garással sem jobb a többinél.

— De hallgass ám, az ur itt én vagyok; úgy látszik, még neked is tanítás kellene.

És folyik a pör-patvar, az öregnek már egy lépése sem tetszik, átkos a falat is, de nem is esik jól neki.

Dél felé a szomszéd odaszól neki, amint fát nyeseget az alsókertben.

— No valami »összekülönbözés« történt kendtek között; hallottam a zajt, tán a gyerek miatt, vagy mi??

Az öreg köhint, aztán szabadkozik: Dehogy! nem a', nincs a mi gyerekünkkel baj, olyan, mint a falat kenyér. Ma is hogy fölkeltem, csak áll ám elém az ábécével, úgy akart tanítani engem öreget: nézze kend csak édes öregapám, ez itt a »b«, ez meg a »d«. Hej! de bizony csak nem értem én régi fejjel, tulesz rajtam a gyerek, a mester is mondta, hogy jó feje van, a fölfogása meg a legelső.

Az öregnek köny gyűl szemébe, úgy eldicséri Petiket. Tán örömben sir, gondolja a szomszéd, de csak ő tudja, miért van az.

— No már a mi Palink sem a legutolsó — szól a szomszéd — ha nem is a legelső.

— Elhiszem azt, de Péterhez fogható meg nem igen van ám!

Nincs vége-hossza a dicsekvésnek, úgy foly a beszéd, mint a karikacsapás, csak néha vonja el figyelmüket egyik-másik udvarból hangzó nevetés. A mező most üres, de annál népesebb a falu, söpriük már az utcát, az udvart, a fehérség takarít, egyik helyen már meszeli a kemence füstös elejét, másutt a lassabb gazdaasszony még most hanyja be a kalácsot.

Bent is pakolódznak, előkerül a szekrény fenekéről a virágos selyemkötény, a patyolat-ingváll, tán még igazítani is kell rajta, ezt mind ma végzik el, holnap az öröm ünnepe lesz.

Petike is új mándlit kapott és piros mellett, a rózsás kalapot meg az öregapja vette neki . . . az ám!! azt is fehérbe tegyük — szól magában a menyecske és siet tovább.

Jól előre haladt a délután, hogy az öreg bekerült; úgy tetszik, mintha bejött volna már az ünnep — gondolja magában — jók az én cselédeim, ihol a ruhámat is előrakták már.

De ni-ni! Peti nincs elől? Jó lesz fölhasználni az időt. Siet ki az istállóba, hirtelen összehajt egy régi piparezet, pálcikára köti és kész a »gica«, most csak viaszt kell olvasztani, hogy a gicával szép tulipántokat rajzoljon a fehér tojásokra és azután piros »börzönbe« rakja szinesedni.

Mily örömmel vesződik az öreg, kezei reszketnek, de majd csak hogy örül az unoka?!

Ami elkészült, egyfelől már a börzönben van . . . de most hirtelen fölnyilik az ajtó, Peti dugja be fejét vigyorogva: no öregapám! kend nappal is alszik, nem jába mondják, hogy ingyen él kend. Éd's apám kereste, de ki gondolta volna, hogy itt van.

— Kit? engem kerestél? — és elindul a »favágítóhoz«, hol fia rakogat. Nem szidja

Petit, de apjára morog: nem t'om, mit akarsz a gyerekekkel, ha te nem inted, rosszabb lesz a bakonybéli zsványnál; utóbb majd én nyujtok végig rajta, de utolsó szavait oly lassan mondta már, mintha maga sem adna hitelt nekik.

Peti pedig a háta mögött vigyorog, nem nyugszik, még galibát nem csinál; kár, hogy olyan igen okos.

Amint az öreg egy gerendát akar odábbemelni, az elnős Peti egy kampósbotl a lábát ranítja el, ő elesik, a gerenda kezéből lábára zuhan, megzuzza lábszárát, mély vágást csinál rajta, a vér kiserken; mondana valamit, de maga sem tudja.

Hanem most aztán nyakon csipte a gyereket apja, végigveri méltóképpen, ilyen-olyan adta! A menyecske vizért fut, jön a szomszéd asszony is, kimossák, bekötözik a sebet, bevezetik a szótlan, komoly öreget s szidják Petit.

Hej! nem a seb fáj annyira most, mint más valami odabent; a haragvó férfi szeretne szólni gyermekeihez, de csak újra és újra hallgat. Magában tán átkot mond; nem tudjuk.

Mire beakonyul, tiszta, nyugodt, kedélyes a falu utcája; olyan illatos, mint a templom, mindenütt mosoly és derű; örül a keresztény világ régesrégóta e napon.

Homály borul az udvarra, az alacsony szalmaház ajtaján kilép az öreg. Nem is fáj talán már a seb, végig-végig jár a nagy udvaron, szemeit meghordozza a messzeségen, tündöklik.

A harang hármasan szólal meg a következő pillanatban; föltámadást hirdet a népnek, a völgyeken, dombokon végig egy szent sóhaj száll.

Az öreg megáll, figyelmezt, sokszor hallotta ő már ez örömhirdető hangokat; akaratlanul elmosolyodik s érzi, hogy föltámadt nekünk a világ Megváltója, de föltámadt benne ugyanazon pillanatban az igaz, a mély, az örök szeretet, melyet ha minden nap halálra kínoznak, megfeszítenek, akkor is föltámadt ismét és él a síron túl is, még ott is szeret.

Kis idő múlva piros tojásokkal kezében lépett alvó unokája ágyához, odahajította fejét a vankosra, a gyerekekhez, simogatta, cirógatta; szegényke te! hogy kikaptál én miattam, csuf, vén bolond miatt.

A tojásokat az ágylábhoz rakta, hogy örül majd reggel a himeseknek; hadd örüljön, 'sz jobb, mint a másé s a szeretet bensőségével imádkozott érte, de ima végén mégis elégületlenül sóhajtott föl:

— Oh Istenem! mért nem láthatja öreganyja is; hadd örülne ő is neki!

Bartha Mariska.

Husvét vasárnapján.

Tavaszi ébredése, husvét vasárnapja!
Üdvözlő a falu apraja, meg nagyja.
Ünnepelnek, mert te hoztad a szép tavaszt,
Mely a fán és szivben új rügyeket fakaszt.

Megjöttedkor nyilik ibolya virága:
Ifjú lányok édes érzelem-világa.
Dalos lesz a liget, zöldül, tarkul a rét:
Istenem, e napon mily fönséges a lét!

Vig madárdal hangzik a bokorból széjjel
Virág kelyhét szíjja tarka lepke kéjjel,
Miljó apró bogár zümmög-dünyög, repked,
Csörgő ér tükrében a napsugár reszket.

Visszajött a fecske elhagyott fészkebe:
Nem bántá azt senki, meghagyták részére;
Eperfa tetején verebek serege
Örül a tavasznak, vigan csiripelve.

Már-már hallható a gerle-pár bugása
S vele összhangzóan az erdő zugása,

Puha lesz a pázsit — nincs téli enyészet:
Mély álmából ébred az alvó természet!

Balzsamos illat száll mindenütt a légben:
Ünnepelnek itt a földön és az égben,
Szebben ragyog a nap ma, mint mindig máskor;
Olyan egész nap, mint hajnalhasadáskor.

Andalítón zugnak-bugnak a harangok;
Messze-messze szállnak el a csengő hangok . . .
Ájtatos imára hívják a hiveket
S áhitattal töltik el a jó sziveket.

Sietve megy a nép Isten háza felé,
Önmagába térve az Ur színe elé;
Ifjak a jövőért, a múltért a vének
Imádkoznak és zeng az ájtatos ének:

»Ember, ki e földet léteddel szennyezed,
Ne tagadd az Istent s dicsteli szent nevét;
Ő az, ki megáldott a földi javakkal:
Imádkozzál hozzá szívbéli szavakkal.

Hajolj meg előtte, porba térdepelve
S engesztelést úgy kérj tőle esdekelve,
Mert kinek az urban hite, bizodalma,
Csak az előtt nyilik meg szent birodalma . . .

Kalisch Adolf.

Egy vallomás.

Régi, régi irás akadt a kezembe: egy fiatal leány naplója.

Egy mély kedélyű, sokat szenvedett leány belső világának visszatükrözése; koronkint megszakítva, majd ismét fölveve az elejtett fonál.

Befejezésül — jóval újabb kelettel — egy vallomás, amint következik:

Adósod maradtam ezzel a vallomással!
Belső szükség készlet a leírására; a
lelkem nyugalmát megzavarja az a gondolat,
hogy helytelenül ítélte meg engem.

Hallgass meg és bocsásd meg, ha olykor
megkínóztalak . . .

Nagyon szerettelek!

Mikor a világba léptem, telve életkedvvel,
gondtalan vidámsággal, te voltál az első, akit
nekem bemutatnak. Megismerkedtem ezután
még sokkal is, de az elsőséget neked adtam
mindvégig . . .

Emlékszel azokra az édes bohóságokra,
a miket véghez vittünk: te meg én? Mikor
én valami csekélység miatt földűztam az orromat,
te odaültél a zongorához és halkán,
szinte félve játszottad, hogy:

A Tisza, a Duna de zavaros,
A rózsám, a rózsám de haragos.

Jót nevettem magamban ez ötleteden,
azonban veled szemben még egy ideig adtam
a haragost.

Olyanok voltunk, mint a pajkos gyermek:
játszottunk egymással. Emlékszel?

Oh! én nem tudom elfelejteni azokat a
boldog napokat, amikor a te neveddel ébredtem,
a te neveddel aludtam el. Tele volt a
lelkem teveled!

Nem tudtál megérteni. Elismerem, nem
is volt az könnyű dolog. De én azt képzeltem,
hogy ha úgy szeretnél, mint én téged, meg
tudnál érteni . . .

Amíg magam is azt hittem, hogy csak
tréfálunk, játszunk, elfogulatlanul mulattam
veled. De mikor kezdtem tudatára ébredni
annak, hogy szeretlek: elvesztettem a fejemet.
Nem értettem többé tréfát, fájt minden s féltem,
hogy arcomról leolvassa mindenki, hogy
mennyire szeretlek és ezt igen nagyon resteltem
volna tőled is, másoktól is.

Gunytt üztünk mindenből, bár ártatlan
guny, te is, én is; de azt az egyet, szerel-

memet, minden áron meg akartam övni a gúnytól.

Téged boszantott, hogy másokkal tudtam mulatni ezután is, nevettem bókjaikon, bohó beszédeiken, s ha veled maradtam, elkomolyodtam.

És nem tudtad megérteni, hogy amazokkal épen azért tudtam tréfálkozni, mert oly igen közönyösek voltak előttem . . .

Egy alkalommal így szóltál hozzám:

»Maga nem tud élni. A kis Keller Lala, az tud élni. Az odaszól a férfiakhoz: Magával valami beszélni valóm van. És beszél, beszél, hogy az embernek minden hajszála ég felé meredezik, s végül ezt mondja: A harmadik négyest magával táncolom. Az tud élni, de maga csak lesüti a szemét és hallgat.«

Igazad volt. Nem voltam modern leány. Volt bennem egy csomó ódság: a divatból kiment mély érzés s a férfiakkal szemben (talán túlságos) tartózkodás. Igényt tartottam arra, hogy tiszteletteljesen viselkedjenek velem szemben.

Nem egyszer sértette a fületem az a tiszteletlen hang, amelylyel a legjobb körök nőiről beszélni hallottam s még inkább bántott a tapasztalás, hogy a női méltóság lealacsonyítása első sorban saját nemem bűne.

Majd csak átvergődöm valahogy a életen így is — feleltem a te szavaidra, némi keserőséggel.

És átvergődtem . . .

Aber fragt mich nur nicht: wie?

Emlékszel arra a végzetes estélyre, mikor a szép Lányi Rózsának kezdél udvarolni; vele táncoltad az első négyest is és hozzám csak akkor jöttél, mikor a második négyesre megadták a jelt?

Lesujtva, megtörve, betegen vittek haza abból a mulatságból (!) s mikor magamra hagytak, leborultam az ágyamra s zokogva sirattam elveszett boldogságomat.

Végzetes estély volt, eredményeiben egész életemre kiható, mert ekkor plántáltad szívembe a kételkedés, a bizalmatlanság magvát, a mely ott jó talajra lelt, folyton nőtt, gyarapodott, megmérgezve egész fiatalságomat.

Vagy egy hétig olyan voltam, mint az élőhalott, végre föltámadt bennem az életösztön. Hiszen ha erőt nem veszek magamon, belepusztulok abba az ésnélküli busulásba. Végét kellett vetnem. S erősen föltettem magamban, hogy kiszakítom szívemből a te képedet!

A gondolat jó volt, az eszközeimet is jól válogattam meg. Odaültem a zongorához és játszottam szenvedélylyel; beletemetkeztem könyveimbe, olvastam hangosan, hogy túlkiabáljam szívemet; dolgoztam lázasan, szakadatlanul, hogy ne legyen időm gondolkozni, eszmélni.

Hiszen tulajdon édes anyád mondta egyszer felőled (fél tréfásan, az igaz): »Ne higgyenek neki; tetszik ennek szöke is, barna is. A fiókja tele van emlékekkel.«

Nos, én nem leszek a sok közül egy, én nem akarlak szeretni.

Kemény tusát vívtam. Szívem minden erejével ragaszkodott a képhez, mely belé vésődött és az eszem harcra kelt vele, hogy azt a képet, a te képedet, onnét kitörülje.

Kegyetlen küzdelem volt: még most is sinylem. Az eleteröm nagy része ott maradt a csatatéren.

Felejteni, mikor a szívem majd meghasadt utánad! Lehet-e azt elfelejteni, ami mindig fáj?

Mikor aztán odáig jutottam, hogy beláttam küzdelmem haszontalanságát, menteni kezdtelek.

Elmondtam magamban, hogy hiszen nem tettél semmi rosszat. Nem ígértél nekem soha semmit, mi jogon érzem tehát magamat megcsalottnak? Azért, hogy egy szép leánnyal foglalkoztál első sorban s csak másodsorban jöttél hozzám? Hiszen nem voltál lekötve, meg

aztán, talán egy kicsit boszúból is tetted; megharagudtál reám ezért, vagy azért.

A vízbefuló így kapaszkodik a szalma-szálhoz.

De te is, mintha megbántad volna, amit tettél: mindenképen igyekeztél jóvá tenni.

Oh ha bizni tudtam volna benned! — Többször megkísértéd a közeledést. Elutasítólag, ridegen fogadtalak. Nem, mintha el akartalak volna riasztani magamtól, de mert nem tudtam másként.

»Cselekedeteink nem akaratunkból, hanem természetünkől folynak.«

Őrütl voltam, most látom csak, milyen örütl! Egy mentségem van csak: nagyon szerettelek!

Vártál, sokáig vártál egy biztató pillantásomra; és én láttam ezt, és föltettem magamban, hogy békülékeny mosolylyal lépek elébe, ha újra találkozunk, mert fáj, nagyon fáj az élet nélküled.

És mikor újra találkoztunk . . . a mosoly megfagyott ajkamon.

Elvesztetted végre a türelmedet; elfordultál tőlem s visszatértél a szép Rózsához. Észre sem látszóttál venni engem, hallani sem akartál felőlem.

Talán dachból, boszúból tetted: de én elhittem neked. Hiszen én nem voltam szép soha, legkevésbé akkor, mikor a szenvedések otthagyták nyomukat sápadt arcomon, beesett szemeimben. Lányi Rózsá pedig szép volt: miért ne hittem volna, hogy jobban tetszik neked, mint én?

Kimonhatatlanul szenvedtem. A féltékenység minden kinjót megismertem. De aztán ismét erőt vettem magamon s föltettem magamban — s óh hányszor még ezután is! — hogy el foglak felejteni. Mulatni fogok másokkal, el fogom hitetni veled, hogy közönyös vagy reám nézve, hogy kárpótlást találtam másokban.

Egyik ismerősöm így jellemzett ekkoriban:

»Nagysád különös jelenség a nők között. Excentrikus, mint nővére, annak egy hibája nélkül: nem szeszélyes. De egy hibájuk ismét közös, s ez a közönyösség. Önöknek mindegy, Péter vagy Pál, egyformán mulatnak mindenkivel.«

Ha a lelkembe látott volna! Ha tudta volna, mibe kerül nekem az a közönyösség!

A táncestélyek ismét kissé közelebb hoztak bennünket egymáshoz, de én folytattam szerepemet: adtam a közönyöst. Mert a féltékenység nem szünt meg kizárni, s bizni sem tanított senki; te sem.

Egy izben későn jöttél az estélyre, amikor már lemondtam arról, hogy látni foglak.

»Egy elkésett fecske« — e szavakkal s bágyadt mosolylyal fogadtalak.

»Hja, nem jöhettek előbb, — feleltél készségesen — mert a sétatéren voltam.«

»Hogyan lehet ilyenkor a sétatéren menni?« — kértem csudálkozva.

Könyörtelen mosolylyal vágtd arcomba e pár szót:

»De ott volt ám *valaki!*«

Nekem ezt mondani! Mi célod volt vele? Féltékenynyé akartál tenni? Hát nem az voltam amugy is? Szint akartál vallatni velem? — Ha ez volt célod, óh beh rosszul ismertél.

Azt mutattad volna meg, hogy szeretsz, engem szeretsz és senki mást, igyekeztél volna elhítni velem, hogy több vagyok neked, mint bárki más; az az álarc, a közönyösség álarca, beh szépen leolvadt volna magától.

Megint egyszer egy zeneestélyre mentünk. Valami kis halvány reménysugár vezérelt, hogy talán eljössz te is. Ott voltál, s amint megpillantottál, egyenesen hozzám jöttél.

Valami jó nemtő azt sugta nekem, hogy csupán miattam jöttél el s ez a gondolat visszaadta lelkem rugékonyságát.

Eleintén csak a kerthelyiségben sétáltunk, utóbb bementünk a terembe, amely még nem is volt kivilágítva.

»Ejnye — mondtam én tréfás komolysággal — pedig épen ma akartam táncolni.«

Tudtad, hogy nem táncolok s ezért csudálkozva kérdezted: »Kivel?«

»Hát magával!« feleltem oly hangon, mintha mással nem is táncolhatnék.

Meghajtottad magadat s az általam megütött tónusban feleltél:

»Sajnálom, én ma nem táncolok.«

Később, mikor a tánc csakugyan kezdetét vette, egy elkényeztetett gyermek hangján, aki valamit kér az anyjától, aminek elnyeréséhez nem sok reménye van, rákezdted:

»Szeretnék táncolni.«

»Oh abból nem lesz semmi — vágtd szavadba az anya fölényével — nekem kosarat adott, most én nem engedem táncolni.«

Sokáig kértél, könyörögtél, de engem bizonyos zsarnoki hajlandóság fogott el: hisz oly édes volt a gondolat, hogy az én kedvemért maradsz csupán, az én kívánságomra! Önző voltam, a magam részére szerettelek volna lefoglalni egészen, s minden kérésedre csak azt feleltem, hogy:

»Nem és nem.«

Utoljára összekulcsoltad a kezedet: »Látja, így kérem, engedjen . . . édes . . . aranyos.«

Ezt a hangot még soha nem hallottam tőled. Megremegett tőle a lelkem és eltelt gyönyörrel, boldogsággal.

Teljes életemben nem volt ennél boldogabb percem! Szinte fájt belé a szívem.

Még a pillanat hatása alatt voltam, amikor gonosz pajzánsággal kirántottál e szavakkal:

»És ha engedelem nélkül megyek?«

Lásd, ez már fájt. A szemem elborult s zavaromat elrejtteni igyekezve, remegő ajakkal, erőszakolt nyugalommal csak annyit tudtam mondani, hogy »tessék«.

Mosolyogva nézted zavaromat és — maradtál.

És azután vagy két hétig felém se néztél. Vágyva néztem a találkozás elé, de te nem kerested azt.

Lehet, hogy hivatalos teendőid gátoltak, de nekem világom volt ez a szerelem s hamarabb meg tudtam volna bocsájtani, ha kötelességeidet elmulasztod, mint hogy engem elhanyagolsz.

Azután meg iszonyu féltékeny voltam. Azt képzeltem, hogy a szép Lányi Rózsával mulatsz, míg én hasztalan vágyódom utánad.

És te tudtad, hogy nem bizom benned, hiszen azt mondtad, hogy jobban ismersz engem, mint önmagadat. S mikor erre azt feleltem, hogy nem hiszem, azt mondtad, azt is tudod, hogy semmit sem hiszek neked.

Mégis nem tettél semmit arra nézve, hogy bizalmat kelts magad iránt.

Oh! volt-e csak halvány fogalmad is arról, hogy mennyit szenvedtem miattad? Rettegtem attól, hogy megcsalhatnál és nem tudlak nem szeretni.

S amitől annyira félttem eleintén — ez legyen mértéke szenvedéseimnek — utóbb számtalanszor kívántam, bár megcsaltál volna rútul, lelketlenül, hogy okom lenne gyűlölni, megvetni emlékedet.

Végre is belefáradtam a sok szenvedésbe, színjátékba, mindenbe. Elmenekültem messzire, hogy talán majd úgy sikerül felejteni.

És mikor visszatértem, újból kezdődött az az áldatlan küzdelem, az örökös félreértések, kétkedések, közbe-közbe egy halvány reménysugár, miközben észrevétlenül, mindig nehezebbé vált a közeledés, nagyobbá az ür közöttünk.

Ellenünk volt a sors is, vagy nevezzük igazi nevén: a Gondviselés. Ez a gondolat, hogy ne mondjam: hit volt az, amiben legtöbb megnyugvást találtam. Gyarló emberi eszünkkel képtelenek vagyunk felismerni, hogy mi szolgál valóban javunkra, sőt annyira meggyünk vakságunkban, hogy zugolódunk a leglőbb Jó rendelései ellen. És olykor csak nagy-sokára látjuk be, hogy épen oly dolgokból,

a melyeket leghőbb óhajunk volt elérni, származtak volna legkeservebb bajaink, s viszont. E gyarlóságom érzetében meghajoltam a legfőbb Bölcsesség előtt.

Bár lámpa nélkül, embert kerestem én is, embert, tekintet nélkül rangra, állásra, vagyonra; embert, akinek egyénisége, természetes hajlamai biztosítékot nyújthatnak a boldogságra.

A Gondviselés utamba vezérelt egyet, aki meleg szívének összes érzéseit felajánlotta nekem. Elfogadtam. S aki a bizalom hiánya folytán oly sok lelki-gyötrődésnek valék martaléka, végre megtanultam bizni.

Nem vagyok boldogtalan. Soha sem voltak nagy vágyaim s a szerény vágyaknak az épen a jutalmuk, hogy többnyire teljesülnek. Csak néha lep meg valami borongó hangulat. Lelkem visszazál a multba, emlékeim fölelevenednek s csöndes melancholiába ringatnak.

Nagyon meleg szívet, tulságosan érzékeny kedélyt vittem magammal az élet útjára s ennek tulajdoníthatom, hogy oly sokat szenvedtem.

Ime, föltártam előtted cselekedeteim titkos rugóit, láthatod, hogy szeszélyek vezettek s ezzel leróttam tartozásomat veled szemben.

Csak magamtól kérdezem még ezután is: vajjon megárdemelted-e, hogy annyira szerettelek?

Eddig a vallomás. Hogy eljutott-e ahoz, akihez intézve volt: nem tudom, Régi történet, sőt talán -- nem is volt igaz.

Sugár Irén.

Magda.

I.

Néha-néha úgy elkalandozik a lelkem. Elszáll innen a zajos, fullasztó levegőjű nagy város poros, rideg utcáiról, hogy megpihenjen egy kicsiny falu virágos, himes rétein, zöldvetéses mezőin, madárdalos, illatos erdein.

És én végigkalandozom ezeket a lankás, fiatalos illatu helyeket. A lelkem fürdik a kéjben, az örömben. Pedig ez csak gondolat, puszta, élelnélküli gondolat.

De nekem oly jól esik még a gondolata is, ha visszazállhatok abba a kis faluba, ha a lelkemet megfürösztíthetem ott a kertek alatt végigcsobogó kicsiny patak csevegő habjaiban, ha végigjárhatok a kisdud falu akácfával szegélyezett utcáin; ha betekinthelek az ismerősök, a régi jó emberek szerény, paraszti házikóiba.

Emlékek, régi, kedves emlékek fűznek e helyhez. Boldogságom, gyermekálmaim hajnali, rózsás ábrándjai, a fiatalos szív első dobbanásai, első emlékei.

És mégis, ha úgy el-elszáll a lelkem ebbe a kis faluba, úgy érzem, hogy a mig egyik fele mosolyog, nevet az emlékek hatása alatt, a másik fele sir, zokog.

Pedig tán nincs is oka rá? Hiszen csak egy emléke van szomorú, az is már elmúlt, régen volt. De hát mégis úgy fáj a ráemlékezés, fáj még a gondolatja is.

Eszembe jut a Galambos Magda története és a lelkem sir.

Elfelejttem ilyenkor a csobogó patak beszédes habjait, a virágillatos, madárdalos erdőt, a mezőt . . .

Csak a Galambos Magda története jár az eszemben.

II.

Ott abban a kicsiny, akácfával szegélyezett faluban laktak Galambosék. Olyan egyszerű, paraszti emberek voltak. Igaz becsületességben és szegénységben éltek. Hárman voltak. Az öreg Galambos Mihály, a gazda, a felesége, meg a leányuk, a szépséges Magda.

Mert hát szép volt ez a leány, mint a frissen esett harmattól ragyogó, frissen fakadt gyöngyvirág.

Szerették is az öregek és vigyáztak rá, mint a szemük fényére.

Pedig nem kellett rá olyan nagyon vigyázni. Mert jó volt az a leány, tiszta, mint maga az ártatlanság.

Hire is járt az egész környékben és biz' sok deli legény rajta felejtette a tekintetét Magda ringó természetén, meg azon a hajnalpiros arcán.

De Magda nyugodtan állta ki a legények tekintetét, csak úgy néha-néha pirult el.

Hanem hát biz' vele is megesett az, a mi más leánynyal. Egyszer biz' úgy érezte ő is, hogy a szíve hangosabban ver a kacabakája alatt s valami édes-keserű érzés szállja meg a lelkét. Olyan volt ez az érzés, mint a vadgalamb bugása. Kedves, szívéhez szóló és mégis olyan keserves.

Hogy pedig ez így történt, abban a főbenjáró bűnös Bojtor Andris volt, ez a tagbaszakadt, szép szál legény.

Ezen akadt meg Magda szeme, ennél a legénynél felejtette oda Magda a szívet.

De hát nem bánta meg. Mert hát a legény is mélyebben nézett a leány két ibolyaszemébe s úgy örült, ujongott a lelke, mikor megtudta, hogy a leány sem idegenkedik tőle. Megértették ők egymást szépen. Hamar túl is estek az elején.

Ugy történt a dolog, hogy Magda a kertben babrált egyetmást, mikor a dülő utról csak beszól ám az Andris gyerek:

— Adjon Isten, Magda lelkem. Hát mivel töltöd az időt?

— Fogadj Isten. Hát csak teszkek-veszek egyetmást itt la.

És hát csak odasomfordált a kerítéshez a leány. Legalább úgy közelebről jobban megértik egymást.

— Hát édes Magda lelkem, mondd csak, gondoltál-e úgy néha én rám is?

A leány biz' elpirult erre a kérdésre, de hát csak nem maradt adós a felelettel.

— Hát csak gondoltam volna úgy — ahogy kigyelmed én rám.

— No, akkor ugyan mindig nálam járt az eszed, galambom, mert én ugyancsak mindig rád gondolok.

Hej de szorosnak érezte erre a néhány szóra Magda a pruszlikját. És az a csalfinta legény még folytatta is.

— Mondd meg hát, igaz lelkedre, galambom, jó szíveddel vagy-e hozzám, szeretsz-e engem úgy, mint ahogy én téged?

A leány most pirult ám még csak el. Szinte futni szeretett volna erre a kérdésre, de aztán mintha mégis mást gondolt volna.

A legény oda vonta a kezét, mert hát a derekát nem érthette el s úgy nézett a leány két szeme közé.

A leány nem tudta kiállni ezt a tekintetet. Lesütötte a szemét s csak úgy beszélt a legényhez, lassan, mint a hajnali szellő susogása.

— Hát, minek tagadjam, bizony vonzodom kigyelmed becsületes lelkéhez, szeretem kigyelmedet becsületes, igaz szerelemmel.

Erre a vallomásra aztán már csak odavonta a legény Magda fekete fűrtös fejét a magáéhoz s a kerítésen áthajolva, olyant cuppantott a leány piros orcájára, hogy szinte érezni lehetett a legény egész lelkének szerelmét abban az egy csókban.

De el is szaladt ám Magda a csók után. Csak mikor a pitvarajtóba ért, akkor tekintett vissza még egyszer.

Andris még mindig ott állt a kerítésnél. Magda még egyet intett neki s aztán beszaladt a belső házba.

És úgy érezte, hogy minden más körültre. Szébb, vigabb, ragyogóbb minden. Még az öreg kandur dorombolása is szerelmes muzikaszónak tűnt föl előtte.

Szeretett a leány és boldog volt. Nem gondolt semmi másra szerelmén kívül. Nem a multa, nem a jövőre.

Bizott mindenben, hitt szerelmében. És csak dalolt, csicsergett, mint a fülemile ott a kertjük alatt az orgonabokorban . . .

III.

Itt szeretném befejezni Magda történetét. Itt, a hol még illatos, boldog, szerelmes történet. Mert hát szomorú vége lett Magdának, az ő szerelmének.

Nem boldogság fakadt a nyomában, hanem keserű köny, szomorúság . . .

Jól emlékszem még a napjára is, amikor szemfedő borult Magda szerelmére.

Ugy husvét felé járt az idő. Én is épen ott jártam a faluban.

Ünnepre készültek mindenfelé. Tisztoztattak mindenhol, hogy az ünnepre rendben legyen minden.

De kétszeres ünnepre vártak Galamboséknál. A husvét is a küszöbön volt, utána meg Magda lakodalma jött volna.

Igy tervezték meg. De hát ki tehet róla, ha nem így esett meg a dolog?

Husvét szombatja volt. Alkonyat felé járt az idő. Mindenki a templom felé sietett, hogy ott ünnepeljék meg a feltámadás dicső ünnepét.

Galambosék is a templomba készültek. Együtt mentek mind a hárman a templom felé.

Mikor odaértek a bíró házához, a hol a szentegyháznak kanyarodik az út, egyszerre nagy lárma, kiabálás hallatszott.

Galambosék körülnéznek s látják ám, hogy egy kocsi közeledik feléjük örült sebességgel. És amikor odaér hozzájuk s fordulni akarna, odavágódik a falhoz a szekér s csak azt látják ám, hogy ember röpül ki a kocsiból és terül el az uton hosszan, élettelenül.

Csak mikor odafutnak hozzá, látják ám, hogy Bojtor Andris teteme az. Akkor már egészen halott volt.

Magda odaborult rá és zokogott. Hivogatta, csalogatta vissza a másvilágról szerelmét. De hát biz' nem használt a szava.

És egyszer csak felugrik a leány, körülhordozza a tekintetét, a mely olyan kétségbeejtő, zavaros volt.

Aztán meg elkezdett kacagni rettenetes, vérfagyasztó kacagással.

A toronyban meg megszólaltak a harangok, hangos, érces szóval hirdette, hogy a feltámadás nagy napja van ma.

Magda meg csak kacag tovább és csak nézi, mint viszik el azt az embert, a kit ő annyira szeretett.

Nem tudta már, hogy vele vitték az ő boldogságát, szerelmét, mindenét . . .

IV.

Ez a Galambos Magda története. Rövid história az egész, nem is valami nagyon szép történet. De hát itt él a lelkemben, itt zsong-bong mindig. És így ilyenkor husvét táján eszembe jut mindig.

S a mig a lelkem ott kalandoz a kis falu akáczszegélyezett utcáin, virágos, erdős mezőin, rétein, csak odatéved a Galambosék portájára. S látja ott azt a letört virágszálat halaványan, beesett arccal, fénytelen szemekkel; hallja a leány halk susogását, aztán meg rettenetes kacagását.

És ez az oka, hogy a lelkem sir, ha abba a kis faluba téved.

Siratja a szépséges Magda fény nélküli, örömtelen életét.

Szorú dolog is látni a letört virágot fakadozó hajtásában, alig bimbókorában . . .

Göndör Sándor.

Éjjeli találkozás.

I.

Sűrű sötét felhő bevonta az eget
A hóval borított nagy pusztaság felett,
Pedig felesleges felhő sötétsége,
Fekete éj borult ugy is a vidékre.

Fekete éjszakán zugó szélvész szárnya
A lehullott havat kergeti, szitálja.
Nincs sehól egy lányom a nagy utvesztőben,
Ember legyen, a ki kinn jár ily időben.

Nem is jár kinn senki a nagy rónaságban,
Csak a farkas ordít éhes haragjában.
Falutól, várostól messze, messze, távol
Gyertyafény látszik egy csárda ablakából.

Utszéli csárdának egyetlen ablaka
A világosságot igen szűken adja;
Olyan formán bámul a nagy sötétségbe,
Mintha félvak ember egy szemével nézne.

Belül a csárdában elég vigan vannak;
Pohárcsengés mellett csókot lopnak, adnak.
Olykor a csárdából cimbalomszó hallik,
Pedig az idő már éjfelére hajlik.

Nézzünk körül, hogy a csárdában kik vannak?
Kik e vadonban is boldogan vigadnak.
Kiknek nincs szükségük rokonra, barátira,
S örülnek, ha őket senki meg nem látja.

Fiatl csárdásné bódító szépsége
Tünik itt először az ember szemébe.
Sugár a termete, piros az orcája;
Fekete a haja, kék a szeme párja.

Csakugy ropog rajta piros viganója,
Mikor a táncot ugy kedvére aprózza.
Szilaj kedvvel mulat, gyönyörűség nézni.
Kire csak rátekin, menten megigézi.

Fiatl csárdásné kedvre hangolója
Csillogó szeméből a szerelmet szórja;
Deli ifju legény csupa merő élet.
Kár, hogy a gonoszok ösvényére tévedt.

Mert az ifju legény, csárdásné babája,
Haramia módra él a pusztaságba';
Betyár volt az apja, öreg apja is tán;
Ő sem igen buzdul hát a tiszt munkán.

S ha még ügyet vetünk az öreg cigányra
Kinek rossz cimbalma minden gazdasága,
— Mit mostan is verdes az asztalra téve —
Előttünk vagyon a csárda összes népe.

De mi ez, csárdásné tulcsapongó kedve
Hirtelen eltűnik és mintha reszketne?
Hosszu mély sóhajlás hagyja el az ajkát,
Szinte látni véljük belső lelki harcát . . .

Cimbalom elhallgat szilaj táncnak vége;
Roskadozva dől le egy közeli székre.
Könyök jelennek meg csillogó szemében,
Eltakarja arcát mindakét kezével.

Hova lett a kedved, lelkem szép virága?
Szólitja meg öt kedvese, babája.
Mebántottalak tán? Bocsánatot kérek.
Tudod jól, hogy én még csak te érted élek.

Nekem ez az élet immár ugy sem élet,
Ha csak nem lehetek mindig nálad, véled.
Nincsen nekem senkim ezen a világon;
Te vagy az én kincsem, az én boldogságom.

Dobogó szívemnek elcsititgatója,
Lelkiismeretem megvizsgálatója;
Hallgass a szavamra, hű feled szól hozzád —
Derüljön mosolyra halovány, bus orcád.

Kitör a szép asszony hangos zokogásban;
Életemben egyet, de nagyot hibáztam.
Hogy szívem birását kettőnek ígértem,
Isten büntetését ezért nagyon érzem;

Az az első, kinek a szívemet adtam,
Értem bujdosó lett; Isten tudja hol van?
Pedig nem untam rá, mint ahogy ő vélte;
Itten van bezárva szívembe emléke.

Ötet is, téged is, egyformán szeretlek;
De két szív egy szívben sehogy sem férhet meg.
Kicsordul belőle, a mi több van benne,
Öröm vagy bánattal ha tulságig telve!

Öröm is, bánat is, a mi emészt, éget;
Istenem, teremtem miért is vertél meg!
Reszket minden tagom, szörnyű sejtést érzek,
Hogy a napfelkeltét nem érem már én meg . . .

II.

Fekete éjszakán zugó szélvész szárnya,
A lehullott havat hergeti, szitálja.
Tajtétköz paripán betyár legény vágat,
Csendőrök, katonák már nyomában járnak.

Ismerős e vidék, bár setét az éjjel;
Mormogja magában, a mint tekint széjjel.
Itt ringatá bölcsőm' anyám áldott keze,
S a kiseded gyermekből ifju itten leve.

Szerelmem napjának legelső sugára
Itten mosolygott rám, s nagy lett ragyogása.
Nagy volt a szerelmem, nagy a boldogságom,
Amilyen nincsen több ezen a világon.

De nem tartott soká. Boros napok jöttek,
Édes reménységből csalódásba vittek.
S mikor szívemnek itt nem volt már nyugvása,
Innen bujdosom el én a nagy világba.

Ott, hol a gyertyafény egy ablakból látszik,
Hütelten szerettem más karjában játszik.
Nem is rá haragszom, csak a csábítóra;
De ma még üt neki az utolsó óra!

Üldözőim ugy is mindjárt utól érnek.
Menekvésem nincsen, tőlük nem is félek.
Ugyis régen vágyom én már a halálra,
Együtt halok veled, karjaimba zárva.

Beszédét ilyképen alig fejezé be,
Csakhamar elért a csárda közelébe;
Ott hirtelenében leugrott lováról,
S meggyújtá a csárdát minden oldaláról,

Aztán a csárdába rohant most be gyorsan,
S szólt a bennlevőkhöz csendesén, nyugodtan;
Azért jöttem ide, hogy itten meghaljak
És hogy felettetek itéletet tartsak.

Mert ti sem mentek ki innen elevenen,
Felgyújtám a csárdát kívül öt-hat helyen.
S te, hogy biztosabban érsz a másvilágra,
Gondoskodom róla mindjárt, hamarjába'.

Egy puska durranás követte e szavát
S a golyó olyan jól és biztosan talált
Hogy a haramia, csárdásné babája —
Szótlan omlott bele a halál karjába.

Szólt még a jövevény ezek után nyomba'
Mig a korcsmárosné karja közé vonta:
Ide hozott a sors, de áldom is érte;
Itt lesz életemnek kedvem szerint vége.

Elhagytál, megcsaltál, szívemet szétépted;
Minek is kellene nekem már az élet?
Többet ér a halál a te karjaidban,
Mint egy ember élet kinos fájdalomban.

Nem szól a szép asszony, csak az ifjut nézi;
Hogy így lesz legjobban ő maga is érzi,
Hisz megváltást talál ő is a halálban
Szótlan örömmel nyugszik meg sorsában.

Mig a világ sora belül eként forgott:
Vén cimbalmos addig lopva kisompolygott.
Mintsem szembe nézzen a biztos halálnak.
Neki vette utját az uttalanságnak.

Mire az üldözők a csárdához értek,
Magas lángoszlopok csaptak fel az égnek.
Beomlott a csárda minden gerendája,
Belül halálhörgés volt a válasz rája.

Erdélyi Sándor.

★ megváltás ünnepén.

Nézem, egyre nézem megváltásunk jelét,
Miközben, óh Uram, ily fohász száll Feléd:
Sokat kell szenvednem, a fájdalom kinos.
Oh, de ugyan mi ez, kegyes Üdvözítőm,
A Te kinjaidhoz! . . .

Uttalan az utam, göröngyökkel tele;
Nehéz a keresztet, el-elbotlom veled,
Estemben tagjaim' sajtó kin járja át.
— Oh de mi ez s mi volt, megváltó Jézusom,
A Te kálváriad! . . .

Méltatlanság környez, mondani hogy merem!
— Mit műveltek Veled, isteni Mesterem! . . .
Tövises szurdalnak s ez tájdamat okoz.
— De mik e tövises, kegyes Üdvözítőm,
Tövis koronához! . . .

Életem pohara örömmel van tele,
A világ untalan öntözgeti bele.
Keserű az élet, de miért is mondom?!
— Epét adtak innod, mint esett ez Neked,
Megváltó Jézusom! ?

A halál-kinoktól előre remegek.
Meghalok, por leszek! . . . Oh irgalmas Egek!
— De miért panaszlok, panaszra ez nem ok!
Hisz Te is meghaltál, de fel is támadtál! . . .
Én is feltámadok!!

Kegyes Üdvözítőm, könyörülj hát rajtam,
Adjad, hogy panaszra soh' se nyíljek ajkam;
Hogy soha se gyűljön szemembe bú, könnyű
S Veled elmondhassam: »Az én igám édes;
Az én terhem könnyű.«

Somssich Sándor.

Még egy asszony.

Három évig nem látták egymást. A
szent-balázi majálison aztán újra összehozta
őket a sors.

Sebestyén azóta bejárta fél Európát; az
utazás kellemetlen kellemességeibe akarta bú-
ját önteni, de hasztalan —: nem tudta ki-
koptatni emlékéből azt a különös szőke, leány
arcot.

Mikor a kaukázusi rengetegeket bujta s
valahonnan távolról fülébe csengett egy elté-
vedt harangszó: különös melancholikus han-
gulat vett rajta erőt és megint csak azt a
szőke leány főt látta maga előtt, a kit pedig
— gyűlölni szeretett volna.

Még a tavasszal történt, hogy római
utjában egy öt tagból álló szerb kompániába
keveredett, kik már végig lumpolták Olasz-
ország minden városát. Tetszett neki a fide-
lis szerb nép, s az a szőgletesnek látszó s a
komikummal határos modor, mi ezt az öt
urat jellemezte; véletlenül-e, vagy a szükség
vitte rá őket, szóval összegabalyodtak s foly-
tatták tovább az ivást, most már hatan.

Sebestyén feledni látszék privát bánatát.
Nem is csoda oly vig gyerekek közt, mint a
bunyók.

Mikor már a harmadik hete ittak együtt,
körülbelül arra a tapasztalatra jutott, hogy a
lelkét könnyebbnek érzi. Egy délután aztán
szó nélkül kerekelt oldott a general-lumpok
elől és — haza jött.

A szent-balázi vadász társaság ren-
dezte szokott majálisát. Mint örökös tag és
alapító, — ő is elment.

Gyerekes, lány tavaszi délután volt.
Gyalogosan sétált az erdő felé, igazán minden
cél nélkül. Azt tudta végtére, hogy mi fog
ott történni. Azt is tudta, hogy az asszonyok
közre veszik s nem győz nekik eleget beszélni,
hogy hát: az olasz asszonyok is szépek, az
orosok, a lengyelek, a franciák mind-mind

szépek, de azért mégis legszebbek a mi asszonyaink. Szinte elképzelte magának azt az édes meglepődöttséget, a mit ezzel a mondásával okoz a szent-balácsi menyecske rózsaszínű arcán.

Arra is gondolt, hogy unalmasnak ugyan elég unalmas ez a falusi élet és hogy mégis csak jobb volt a Milánok és Szvetozárok lumpkompániájában, mert ott legalább néha jól kinevette magát. Na már vén egy bolond is volt ám az a Szvetyi. . .

Kellemes, hűs levegő csapta meg homlokát, a mint az erdőbe lépett. Az összeboruló vén cserfák alagutat képeztek felette. Levette kalapját és mohón szivta magába a tiszta erdei illatot.

Mikor a közeli kanyarulathoz ért, maga előtt látta az egész majálisozó publikumot. Világos ruhás leányok, asszonyok, matróz ruhás gyerekek és szalmakalapos férfiak forgolódtak az asztalok körül és a cigány a csók valcert játszott.

Kimért udvariassággal köszönt a szomszéd asztaloknál ülőknek és leült.

Egyszerre, mintegy álomkép tünt fel szemei előtt Vilma alakja. Pedig nem álom volt, hanem a megtestesült valóság. A férje s valami vén kisasszony társaságában jött a bokrok felől. A szomszéd asztalnál foglaltak helyet. Szébbnek, bájosabbnak látta, mint ezelőtt három éve.

Sebestyén emlékezetében egy pillanat alatt évek meséje futott át.

Bort kért és egyik cigarettát a másik után szivta. Homloka lázasan lüktetett. Kinos volt neki ezt a szép asszonyt másnak az oldalán látni.

Vilma asszony, a reá nehezedő égő szemek hatásától-e, de ép Sebestyénre talált nézni, de a másik pillanatban ijedten kapta el tekintetét és elpirult. Idegesen babrált kesztyűs kezével a fehér abroszon, halk taktust verve a cigány zenéjéhez. Azután valami ismeretlen erő folytán, kétségbeesett elszántsággal emelte föl büszke fejét és merően nézett vissza régi kedvesére.

Sebestyén önkéntelenül is kalapjához nyúlt és — köszönt, pedig mindketten féltek a viszontlátástól.

— Oh! Sebestyén!?

Meglepedett sóhaj kelt a szép asszony ajakán s azzal kecsesen nyújtá kezét a szerelemtől mámoros férfinak, ki ezalatt felugrott helyéről.

Később táncoltak. Azután mikor bealkonyodott fel-alá sétáltak a homokos uton.

Némán haladtak egymás mellett. Sebestyén görcsösen harapdálta szája szélét, végre megszólalt.

— Szeret-e még Vilma?

Behunyta szemeit s azok a-sűrű szempillák eltakarták nefelejskék szemeit, mint mikor esthomály borul a tengerszem csillogó tükrére.

Halk sóhajjal szólt:

— Szeretem . . . !

— Legyen az enyém! Hagyja ott a férjét. Tegye meg és . . . és boldogok leszünk . . . !

Kinos gyötrődés rágódott szívében. Idegesen hadonászott legyezőjével és bátran felelte:

— Azt nem tehetem! Nem kompromitálhatom sem magamat, sem önt, de . . . de azért szeretem, imádom azt a pillanatot is, a melyben magára gondolok . . . !

Észre sem vették, mennyire mögöttük hagyták már a sétálókat, mikor Vilma hirtelen megállt. Merően a szemébe nézett Sebestyénnek, kivel minden forogni látszék a fokozott izgatottságtól.

Ott állt előtte régi bálványa. Illatos haja, perzselő lehellete s villogó szemei feledtetek Sebestyénnel mindent, semmi mást nem látott, mint magát a bűvös szép asszonyt.

Átkarolta karesu derekát, magához szoritotta telt idomait s forró, szenvedélyes csókban forrtak össze ajkaik.

— Szeretsz Vilma?

— Nagyon . . . !

Ejféli után Sebestyén oda ült egy férfikompániába, kik már javában pezsgöztek. Csak a kezével intett a pincérnek, s az néhány perc múlva egész barrikádöt rakott oda Mum-ból.

Az Ilonday gyerekek illusztris társasága magával ragadta Sebestyént is. Durrogtak a palackok, s a száz meg száz színes lampion illő világítást képezett a társasághoz.

Sebestyén szórakozottan játszott poharával . . . még mindig a kék szemek hatása alatt állott. Azután odaintette a tányérozó cigányt és elhuzatta a nótáját. Mig a cigány muzsikált, átgondolta az elmúlt nap eseményeit . . . egy könyvet törült ki szemeiből e szavakkal:

— Kompromitálni nem akarja magát, hanem a *szeretõni* akar lenni . . . ?!

Különös fényben úsztak szemei. Felemelte a gyöngyözõ pezsgõs poharat s gúnyos hahotával röpitette egy duchoz . . .

Azután ivott az Ilonday gyerekekkel reggelig . . .

Molnár József.

Feltámadás.

Feltámadás napja volt.

A falu lakói (apraja-nagyja) ünnepi díszben mind a régi »Szent-János« templom elé vonultak, hogy tanui legyenek a kereszténység örömnepélyének, Megváltónk — feltámadásának.

A leáldozó nap utolsó sugarai arany glóriával vették körül az égen uszkáló bárányszarvakkal csipkés széleit, jóleső, rózsaszín fénybe borították a falu hófehér háziköit, míg a lanyha tavaszi szellő pajzánkodva játszadozott a százados jegenyefák fakadó rügyeivel . . .

Az apró házikók mind üresek voltak, mert aki csak tehette, buzgó áhitattal a templomba sietett, csupán az egyik házikóban (mely csinosabb s fehérebb volt a többinél, melyen az egyszerű jólét egy bizonyos neme ömlött át) ott feküdt bent, a tornyos ágy duzzadó párnái között egy szőke fürtű kis fiú — lehet olyan négy-öt éves — ki a kiállott betegség után lábadozófélben, kénytelen volt ágyban maradni, s nem láthatta azokat a fényes öltözetű bácsikat, kik tömjénillat és harangzúgás között vitték körül Krisztus Jézust, ki ma halottaiból feltámadt.

A kis fiucska elaludt, s ezt az alkalmat használta fel a cseléd is, akit mellette hagytak, hogy az ünnepélyből kivegye a maga részét, míg a szerető anya a templomban járt, talán hálát adni a Mindenhatónak, hogy gyermekét megtartotta az élet számára.

A ház előtti padon arcát mélyen tenyerébe hajtva ült egy szegény vándor, ki — nem is sejtve talán, hogy a falu ünnepe — az uttól fáradtan, az éhségtől tikkadtan rogyott le ülőhelyére, s most körültekint, hogy nem talál-e valakit, ki egy ital vízzel, egy falat kenyérral csilapítaná szomját és éhségét.

De sehol senki, mintha az egész falu kihalt volna.

Nehezen, botjára támaszkodva elvánszorg a házikó félig nyitott ablakához, hogy hát ha bent megláthatna valami könyörületes lelket, ki percről-percre fokozódó kinjait enyhítené, de attól, a mit a szobában lát, tágra nyitott szemekkel megtántorodik, s majd felsikolt örömeiben, de a következő pillanatban elful a sikoly s csak egy nyöszörgő sóhajban tör ki, szegény vándor és fejét busan, reménytelenül lehorgasztja.

Bent a hófehérre terített asztalon, nagy tálakban a rózsaszínű párolgó sonka, mellette a kalács és a piros tojás, a husvét eme elmaradhatlan hirnökei.

S ezekről az egyszerű, nem mindennapi — de közönséges dolgokról észébe jut a szegény vándornak is, (ki hosszú vándorútjában különbséget sem tesz már a napok között) hogy ma a feltámadás napja van; észébe jut a maga szerény falucskája, a szülői ház kedves lakóinak alakja elvonul lelki szemei előtt, s visszagondol azokra a boldog időkre, midőn e szent napon őt is terített asztallal, s melegen tartó karokkal fogadták, mignem nyughatatlan lelke, a szabadság utáni vágy, az életküzdelem háborgó tengere messze elsodorta abból az egyetlen biztos révből, melynek »Otthon« a neve!

De mig lelkét a visszaemlékezés édes kinjai tartják fogva, addig a gyomor, ez a kérlelhetlen moloch, kinéletlenül követeli jogait s korogva felzudul:

— Enni! Enni!

S e hangra, mely mint egy rut disszonancia — egy perc alatt eltörli azokat az édes képeket — ismét feljajdul a szegény vándor:

— Oh! már gondolkoznom sem enged az éhség! — s egyszerre a lelki elfásultság egy bizonyos neme vesz rajta erőt, mely eltompítja az agyát és rabszolgájává teszi a test akaratának.

Még egyszer betekint az ablakon, aztán felkacag:

— Én végtelenül ostoba ember! Éhségről álmodozom itt, mint valami ábrándos lelkű poéta, mig csupán kezemet kellene kinyujtanom, hogy végre jóllakhassam. — Elöttem az étel, s én éhen pusztulok. Az ördögbe is! Ez már több volna, mint becsületesség, melynek ugyanis csak guny a jutalma. Az a gyerek ugy se ébred még fel, tehát egy! kettő! — lakjunk jól! — s már-már kísérletet tesz, hogy belépjen az ablakon, de a kialvó lelkiismeret utolsó szikrája még egyszer fellobban keblében.

A vándor, mintha saját szándékától megijedt volna, hátrál az ablaktól s visszarogy a padra.

— Nem! Azt nem teszem! Hiszen ez lopás volna! A legundokabb lopás, melyet csak lelkes állat elkövethet. Elvinni azt, ami a másé, amiért talán annyi nehéz munkában véres verejtéket izzadt, csupán azért, hogy egyszer jóllakhassam? — Nem! azt nem teszem, inkább éhen pusztulok!

De éhsége nem engedte nyugodni, az ördög elvégezte pokoli munkáját!

A vér elborította a szegény ember fejét, a következő perczen az ablakhoz rohant, átvette egyik lábát a párkányon és a másik pillanatban már bent termett a szobában.

Tágra nyitott szemekkel, a vágytól reszkető kézzel nyúlt a tálak után, — de ekkor megkondultak a templom harangjai, ünnepélyesen, áhitatra ragadón és érc-szavakkal fenn hirdették: »A Megváltó feltámadt!« A szegény vándornak alig maradt annyi ideje, hogy egy szekrény mellé rejtőzködhessék, mert a harangzúgásra felébredt a kis fiú, felnyitotta szemeit s révetegen tekintett szét a szobában, aztán, mintha észébe jutott volna valami, elmosolyodott.

Úgy tanították szülei, hogy estharangszóra imádkozni kell, s a kis gyermek feltérdelt és összetéve piciny kezeit, imádkozni kezdett . . .

»Miatyánk, ki vagy a menyekben Az a szegény megtévelyedett ember pedig, az ő rejtekhelyén figyelmesen leste a kis gyermek minden szavát, s mig szemeiből pataként omlottak a könnyek, összetette napbarnította kezeit, s buzgó áhitattal ő is — imádkozott.

. . . Midőn a kis fiú az ima végére ért, mikor piciny ajkai halkán rebegték.

. . . »És ne vigy minket a kísértetbe.« . . .

Térdre rogyott a vándor ember is, és lelke mélyéből felzokogva mondta utána:
»... És ne vigy minket a kísértetbe...«

*

Az a fiatal gyermek, az ő ártatlan lelkének, vallásos megnyilatkozásával, megmentette azt a szegény, de becsületes embert a sülyedéstől a bünörvényébe, ma — a Feltámadás magasztos ünnepén!

Krámer Elemér.

Borura derü.

Esti tíz óra felé járt az idő, hogy Olivér ablakát a sürgönyvivő kopogtatta. Megint gyász, mely váratlanul érkezett! . . . Keble elszorult, lelke zokogott, könnyei csak úgy patkóztak. S másnap már kora reggel az első gyorsvonat röpitette gyászos otthona felé. Távoznia, bucsuvétel nélkül válnia kellett kedvesétől, kit az első szerelem legtisztább hevével szeretett.

E gyors távozás tán Aranka szívét is megremegettette, mert kis szökefűrtös fejét kezéretámasztva, hosszasan elmélázott. A multra, az édes multra gondolt, midőn még kart karba öltve sétálgattak, együtt csevegték s fönt a kert árnyas lugasa alatt holdvilágos estéken együtt szöttek a tünde álmokat, melyek már sohasem fognak beteljesedni.

— Találkozunk-e még egyszer az életben? . . . Ha többet sohse látom, azt se nagyon bánom, megleszek én nélküle . . . Szegény fiu volt Olivér, ám nemeslelkű, pártatlan jószívű s engem szeretett. Minek is voltam hozzá gyakran oly hideg? De mit tehetek róla, ha igazán nem tudom szeretni?

Ilyféle gondolatok váltakoztak Aranka lelkében azalatt, míg az ifju könyeket hullatott. Fájt szívének, hogy jó szülői után most kedves öregatyját is elveszítette, de még inkább vérzett a lelke, midőn Arankára gondolt, ki vele csak mint pehelylyel játszik; nevet s mulat, ha végnélküli ömledéseit, szerelmi vallomásait hallja . . .

Olivér kedvesétől távol, az érettségire készül, Aranka meg tánciskolába jár, nagy leány lett, kinek már szabad udvarolni. Körül is rajongják őt az ifjak, mint fesleni kezdő rózsabimbót a tavaszi pillangók; ám a sok közül csak egy tudta tetszését megnyerni, egy csinos, szöke jogász, Almási Tihamér. A lány rokonszenvét azonnal észrevette az ifju, a ki minden igyekezetét összpontosította, hogy tessék Arankának, kizárólag csak őt szeresse. Célját elérte.

Egy év leforgása alatt szívüket már a szerelem rózsáncza fűzte össze, lelkük egybe olvadt egy eszme s érzelemben . . . boldogok voltak mindakettlen!

*

Megint könyezett Olivér. Ma kapott levelét olvasta, melyben értesítik, hogy Aranka őt cserben hagyván, másnak jobbjá mellett nevéét már kacagva, gunyszavak kíséretében említi . . . Sötét az éj körülötte, szívében még sokkal sötétebb, komorabb éjféli támad. Előtte a könyvek halmaza; tanulni szeretne, de nem tud . . . Ujra kezdi, megint abba hagyja. Tán az álom megkönyörül szenvedéseim . . . Mintha parázson feküdnék, nyugtalan, izgatott, végre elalszik.

— Édes Aranka, tekintsen arcomra, szemembe; mit olvas ki belőle? Én . . . én szeretem magát, tanum az isten, ki gyötrődéseimet látja . . . Szeretnék mondani valamit, de nem merem . . . Isten önnel, távoznom kell . . .

Harangok zúgnak, temetés van. Olivér ravatalon fekszik. Szíve fölött kis rózsaszínű papír, rajta Aranka neve, tán ezért . . . Szegénynek ajka még mosolyog is . . . Egyszerre csak fölül, körülnéz, mintha keresne valakit. Hasztalan, nem találja. Bágyadtan hull vissza vánkosára s tovább álmodik . . .

— Ki riasztott föl álmaimból? kérdi a körülötte állókat.

Azok az ijedségtől mitsem tudnak szólalni, csak sirdogálnak.

— Ki csókolt meg homlokomon? kérdi ismét.

— Senki, rebegették a könyezők.

Koporsóba tették, eltemették, lelke azonban életét folytatva, egy új világba röppent, hol Leontinnal ismerkedett meg, kit az ég vigasztalásul küldött számára.

Harangok zúgtak, esketnek s maga magát látja az oltár előtt a nemtőjével, kit midőn keblére akart zárni, szétfoszott az álma, felébredt . . .

Reggel, bár rendkívül bágyadtnak érezte magát, ismét a tanuláshoz fogott. Folyton, napnap után nógatta őt jó nagybátyja s ennek a sok buzdításnak köszönheti, hogy végre maturáját is sikerrel letette. Pályaválasztásra került a sor. Az orvosi fakultásra szánta magát s megint Kolozsvárra került, hol régóta táplált óhaja beteljesült: viszontlátta a szép szöke Arankát, de — mint tudtára adták — már másnak jobbjá mellett . . .

*

Olivér lelkén a régi betegség vett erőt s most, midőn Aranka boldogságtól sugárzó szemmel már egy másra mosolyog, mintha jobban szeretné a hűtelent, lángolóbb hévvel rajongna érte, mint egy évvel ezelőtt.

Hasztalan szereti, szerelme most már nem viszonzatik. — Találkoznak ugyan, beszélgetnek is olykor egymással, de már nem a régi hangon. Az ifju lemondásról sutog s Aranka szájalomból még mosolyára is méltatja s nem egyszer, ha Olivér szemében titkos könyeket vesz észre — szinleg, csalfa ámitásból — el is komorodik, mintha hűtlenségét száná-bánná s ezen életükben beállott fordulat bűt okozna szívének.

Olivér s Arankának újabb udvarlója, Tihamér, iskolatársak lévén, régóta ismerősek, de mindig ellenszenvesek voltak egymás előtt, mely ellenszenv most, hogy hadilábon állottak, valóságos gyűlöletté fajult s modern következményeket szült.

Csak alkalom hiányzott, egy szikra, hogy haragvó szívük aknája fölrobbanjon. És szerelmes ifjak között, ha egy leányért versenyeznek, a legcsekélyebb ok is elegendő, hogy összetűzzenek . . . Mig Olivér szívében a megsértett férfi büszkeség lázongott, addig ellenfele kacagott ezen, mert tudta, Aranka csak őt szereti s a győzelem számára biztosítva van . . .

Fényes csillároknál a négyes utolsó figuráját lejtik. Vigan szól a zene, az ifjak lelke csapong, ujjong, az alatt, míg Olivér a terem egyik homályos zúgában ül s onnan nézi nem annyira a táncolókat, mint vetélytársát, kivel Aranka jóízűen, boldogan cseveg. Mintha vigáguk, minden fel-felhangzó kacajuk egy-egy törzsűrés volna szívének — elkomorodik s szemébe titkos köny szivárog . . .

Már a csárdást huzzák: »Nem ütök a jogászt agyon« s Olivér még mindig a régi helyén ül elborongva. Hirtelen eszébe jut, mit neki Aranka a legutolsó estélyen ígért.

— A négyesre már foglalkoztam, de a csárdás második fele a magáé lehet.

S azon szándékkal, hogy ezt most elkerje, a táncolók felé tart. Azok észre sem veszik, oly mélyen vannak a beszédbe elmerülve.

— Nagysád. Szabad kérem a tánc folytatását? . . .

Aranka megdöbben e hangra, visszanez s bár multkor tett ígérete bizonyára eszébe jutott, mégis így válaszolt:

— Sajnálom, de már Tihamérral táncolom, vele az egészre foglalkoztam.

— Hát multkori ígését már el tetszett felejtetni? . . .

— Bocsásson meg. Szünóra után az első turt magával táncolom.

— Köszönöm. Szünóra után távozom, de gyors feledékenységét nem fogom elfelejtetni . . . S elhaló hangon, mit csak Tihamér hallott, még e szavakat mondotta:

— Csak rajta! Táncolják azt is együtt. Szavai után az étterembe menve, egy félreeső asztal mellett foglalt helyet s idogált, hogy feledjen.

*

Hogy elhangzott a zene utolsó akkordja s a tánc véget ért, Tihamér azonnal a busongó Olivért kereste föl és feltűnő magaviseletéért szelid hangon kérdőre vonta:

— Mondd csak barátom, mért utasítottad vissza Aranka ajánlatát?

— Okom volt és jogomban állott.

— Tehát nem akarsz vele táncolni?

— Nem! . . . Olyan leányt, ki azért, hogy veled táncolhasson, szavát megszegi, többet szóra sem méltatok.

— Csendesedjél Olivér. A harag nem jó tanácsadó.

— Ne prédikálj. Jobb, ha távozol. Örülök, ha nem látlak velem együtt; szólt Olivér kemény hangon.

— Látom, hogy veled ma nem lehet okosan beszélni. De ha tetszik, holnap rendelkezésedre állok.

— Jól van, elvárom szekundánsaidat.

Tihamér, mintha misem történt volna, nyugodt lélekkel ment vissza Arankához, Olivér meg felháborodva otthagyván a tánctermet, haza sietett.

*

Másnap a végkimerülésig tartó párba j megtörtént. Megsebesültek mindketten, de Olivér keblén oly mély vágást kapott, hogy a kórházba kellett szállítani. Hetekig feküdt az ágyat, mialatt egy ismeretlen személy folyton tudakozódott állapotáról s az ifju beleegyezésével nem egyszer étket s finom italokat is küldött.

— Ki lehet vajjon e magát meg nem nevezni akaró személy, ki rokonszenveszik vele s titkon szereti? Így töprenkedett magában Olivér; hátha látta s találkozott is már vele, de figyelmét elkerülte.

Még be sem hegedt egészen a vágás helye, már is kikiváncozott a kórházból, kiolt-hatatlan vágy perzselte lelkét, hogy az ismeretlen jötevővel megismerkedjék, nemtőjét szinrői-szinre láthassa.

Kolozsvárott ép ezen időben történt, hogy a nőgyelet jótékony célra hangversenyt rendezett. Olivér is elment azon reményben, hogy égő vágya teljesülni fog. S nem csalódott, mert a véletlen ép úgy hozta magával, hogy egymás mellé kerüljenek. Már jó ideje szóltanul ültek, néha lopva, titkon mertek csak egymásra tekinteni, midőn egyszer az ifju fürkésző szemé észrevette, hogy szomszédnőjének szép arca mosolyog. Gyanu ébredt lelkében: hátha ő az?! Feléje fordult s mintegy félve, suttogó hangon kérdezte:

— Nagysád, nemde kérem, mi már találkoztunk valahol?

— Igen, még pedig egy kaszinó-estélyen. Ugy látszik, maga egészen megleledkezett rólam . . .

— Bocsássa meg feledékenységemet, de nem csoda, sok baj ért azóta.

— Mi, például a többek között; kérdé az ismeretlen reszkető hangon, mialatt mosolyogva nézett az ifju szemébe.

— Párba jom volt. Kórházban is feküdtem, ám otlétemet valaki megédesítette.

— S nem tudja, ki volt az a valaki?

— Nem, de reményem, nemsokára meg fogom tudni . . .

A pernyi szünet véget ért, egy szavaltat következett s társalgásuk felbe szakadt . . .

Később folytatták a megkezdett tárgyat s a szerető szív önkénytelenül elárulta magát.

— Ugyebár mondtam, hogy nemsokára megtudom. Hála az égnek, hogy a titok kulcsa kezembe került. De mivel érdemeltem meg kegyed jószívűségét?

— Szót sem érdemel. Tudva azt, hogy egy betegnek, ki a kórházban fekszik, ez mindig jólesik s hogy ön árva, meghalt jó szülei ezt nem teheték, helyettük a mama beleegyezésével küldtem hát én, a mit lehetett.

Olivér csaknem sirva fakadt örömeiben. Közel volt ahhoz, hogy megcsókolja az áldott lélek kezét, ám ezt a nyilvánosság előtt nem tehetette. Csak jobbát nyujtotta a már fölismert nemtője felé, kinek puha, fehér kacsóit sokat jelentő kézszorítás után e szavakkal engedte el:

— Köszönöm. Hálás leszek érte.

S mit Olivér két évvel ezelőtt lázas álmaiban megálmodott, azt szentül hiszi, hogy egykor be is fog teljesedni.

Szendrói József.

Husvétra.

Feltámadásnak glóriát sugárzó
Nagy napja, rólad hányszor szólt dalom.
Mig lelkem éledt parányi sugártól
S édes ábrándra mig volt alkalom:
Te adtál nekem reményt a jövőre,
Ábrándjaimnak voltál éltetője;
Tebenned láttam a kies tavaszt,
Mely madárdalt hoz és rügyet fakaszt!

Később az élet küzdterére lépve,
Mikor hiu fényt már nem szomjazám
S az akarat jött gyenge nagy helyére
És nem gondoltam ábrándokra már:
Feltámadás, te benned biztam szinte,
Nehéz napjaim vontad rózsaszínbe;
A csüggedést távol tartád szívemtől
S erőt adál, mely meg sohse rendül!

Ma sem, hogy ismét zeng a halleluja,
Hirdetvén szerzte, hogy feltámadunk;
Lelkem hatalmad sőt csak most tanulja
Ismerni, hogy im egyedül vagyunk:
Két szív, két lélek, a mely egybeforrott,
Egymásért érzett örömet és gondot,
S az egyik szenved lázba, kinban égve,
A másikat aggódás űzi érte!

Feltámadás! . . . Hatalmad ki se érti,
Kálváriát ki nem járt még soha;
Kinek lelkét kétségbeesés vérzi
S az élte bus és sorsa mostoha,
Az tudja csak, hogy tört remények romján,
Közöttük oly sok ábránd porladozván,
Ha megszólal a dicső halleluja,
Hogy éled a hamvadó szikra ujra!

Feltámadás! . . . Nem ifju, dőre vágyak,
S hiu ábrándok várnak tégedet;
Hozzád erőt meritni sohse járnak,
Kiket még el nem ért remény vezet,
Ki a jövőtől várja mindenét még,
Kinek nincs célja, mi vezesse éltét
S a jelen rá nem hozhat veszteséget;
Hatalmadat nem érzi az tenéked!

De a ki a jövőtől mit se vár már
S mi kincse van, veszélybe az kerül;
Husvétra szóló szent hallelujánál
Örvény szélén is megáll emberül;
Mert tudja, hogy a kincse el nem veszhet,
S hordoz bár érte sulyos, nagy keresztet,
Nem engedi merülni lemondásba
Feltámadásnak dicső glóriája!

Honthy István.

Csörög a szarka.

Mikor tekintetes Timár András uram reggel visszatért körútjából, melyet a gazdaságban naponta szokott tenni, ugyancsak meg volt lepve, hogy az ő egyetlen leánykájá könnyű világos ruhájában, hosszú fonatokban lehalló fekete hajával, már a kert felől szaladt elébe, s nyakába csimpajkozva két fehér karjával, jó kedvűen csicseregte elébe a jó reggelt az ehhez tartozó csókok kíséretében.

Mert hát nagy dolog is lehetett az, a mi a szép Juliskát rábirta, hogy olyan korán elhagyja a puha ágyat, a melyben úgy szeretett nyújtzkodni reggelenként, mint egy lusta kis cica s épen olyan hizelkedve duruzsolt apjának fülébe, a mikor az, rendesen ilyentáiban térve meg reggeli körútjából, felkelésre nógatta.

Nem ok nélkül való tehát az öreg ur csodálkozása, a ki most váltig tünődött leánykájának szokatlan frissége fölött s meg is kérdezte tőle.

Mondjad csak Juliska, talán megint csörögött a szarka az ablak alatt?

Juliska csak elpirult és odahajtotta bolyhos fejcskékjét apjának széles keblére, mert látta, hogy apja is ugyanarra gondol, a mi már őt sem hagyta nyugodni azóta, a mint besütött ablakán az első hajnali napsugár.

Mert egyszer volt úgy, nem is olyan régen, hogy egy reggel Timár András uram elmulasztotta a szokott sétáját és odaült, a rendesenél korábban, kis leányának ágya szélére, biztatgatva, hogy keljen már fel, mert ugyancsak csörögnek odakinn a szarkák, jelezve, hogy vendégek jönnek, még pedig szívesen látott vendégek, hunyorított közbe-közbe egyet az öreg ur, a ki tudta, hogy egy régi jó barátjának fia jön el aznap szép négyes fogaton, hogy megkérje a hajadonsorba felnőtt Juliska kezét és Timár András szívesen is odaadta volna leányát Bodor Józsinak, mert ha nem is volt valami nagyon szemrevaló legény s csak otthon ragadt rá egy kicsapott tanítótól minden tudomány, józan, takarekos és becsületes ember hírében állott s úgy ismerte ő is.

Hitte, hogy jó dolga lesz mellette az ő kis leánykájának és még hozzá csak a szomszéd faluban, tehát egymás közvetlen közelében éltek volna azután is.

Hanem bizony akkor Juliska nem igen sietett odahagyni a puha, meleg ágyat, csak úgy, kedvetlenül vette fel a megszokott, egyszerű házi ruháinak egyikét és egész délelőtt zsémbelt — persze csak úgy tréfásan — az apjával, hogy no lám, úgy kicsipte magát, mintha háztűznézőbe készülné, pedig hát abból bizony semmi sem lesz, hogy valami lakodalomféle legyen a mai napnak következménye; de nem bizony!

S bizony a Bodor Józsi hiába jött szép új kocsin, a mit egyenesen Pestről hozatott, hiába olyan négy fényes feketeszőrű paripával, a melyek mindegyike táncolva rázta száraz fejét negédesen; bizony kitoló fánkot kapott volna ebédre, ha az öreg Timár mindjárt meg nem mondja neki, hogy bizony ő bármennyire akarná is, a leány nem akar férjhez menni s így azután hazament a fiu nagy busan, még az ebéd idejét sem várva be.

Azóta csaknem mindennap felhozta Timár uram Juliska előtt a férjhez menetelt, hol tréfásan, hol meg komolyabban célozgatott reá, úgy hogy a szép leány némelykor vissza is szólt tréfásan:

— Na megálljon édes apám, majd egyszer csak itthagynom, ha nem is akarna akkor eresztetni, látom úgy is, hogy rám unt már, attól fel, hogy a nyakán maradok vén leánynak.

Hanem ilyenkor sietett is átölelni az öreg urnak nyakát gömbölyű karjaival s ugyancsak iparkodott csókjaival letapasztani az ajkát, nehogy meg találjon haragudni.

Ma azért mégis valami nyugtalanság vett erőt Timár uramon, amint minden pillanatban látta, érezte, hogy mennyire iparkodik Juliska kedvében járni, hogy csinosítgatja, becézgeti s

a mellett ő maga hol elhalványodik, hol kipirul, de a világot sem merne elmondani neki semmit, pedig látszik az arcán, hogy sok elmondani valója volna.

Egyszerre eszébe jut az egyszerű, magyaros életmódban megöregedett apának, hogy sokszor láthatott volna az ő leánykájánál olyan jeleket, a mikből a gondos anya mindjárt ki szokta találni, hogy a nyilni kezdő leányszívnek valami édesen fájó titka van és maga készíti elő a gyónás útját, hanem persze az apa nem ért úgy ezekhez a dolgokhoz, csak most nyílt fel neki is a szeme, hogy itt rejlik valami, a mit neki is kellene tudni.

— Hát mondjad csak édes Juliskám, ma nem hiába csörög a szarka odakinn?

— Én nem tudom édes apám, de igazán én azt hiszem, hogy vendégünk lesz ma, tudod a Gyöngyös Pali ígérte meg, hogy eljön hozzánk egyszer . . .

— A Gyöngyös Pali? Én ugyan nem tudom ki az a fiatalember; de hát honnan ismered te?

— Hát a mulatságokból, a miken veled együtt voltam, tudod az a csinos szőke fiu, a kinek olyan szép bajusza van; a legutolsó bálon is ott ült velünk egy asztalnál, aztán még te is mondtad, hogy helyre egy fiu, aztán . . . aztán én is azt gondoltam, hogy igazad van.

S ezzel már ott pironkodott, könyezett a kis leány az apja kebelén, úgy hogy már annak is lényelni kezdett valami vízféle a szemében s ugyan reszketős volt a hangja, mikor kérdezte:

— Hát azután jobban szereted azt a fiut, mint a te ősz apádat?

— Nem jobban, de másképp — susogta a leány.

— Aztán ennek nem kitoló fánkot készítettél ebédre?

— De bizony már tegnap megmondtam, hogy mit főzzenek, mert tudom ám, hogy mi a kedvenc étele; de a tiedről sem feledkeztem meg édes apuskám!

Igy történt azután, hogy mikor kevés idő múlva a Gyöngyös Pali megérkezett Timárékhoz, az öreg ur hosszasan a szemébe nézett és mikor meglátta nyílt, őszinte kinézésű arcát, okos szeméit, keblére vonva monddta: »Isten hozott édes fiam!«

Tétsi István.

Én is . . .

Én is, még mint gyermek, édes otthonomban
Szóttam szép álmokat s vidám, boldog voltam.
Mig szüleim éltek, az apai házban
Ifju életemet rózsás színben láttam . . .
Árván bolygok most már itt az idegenben,
Meghaltak szülőim, nincs, aki szeressen.

Én is rabja voltam már a szerelemnek,
De nekem csak gondot s töviseket termett,
Alig ragyogott rám fénye, boldogsága,
Már is felleg szállott életem boltjára.
Sűrű terhes felhő, — elhamvadtt szerelmem,
Hűtlen lón kedvesem; nincs aki szeressen.

Én is reménykedtem, szebb jövőben bizva
Most már látom, más van sorsomul megírva:
Az öröm révpártját soha el nem érem,
Örök gond s fájdalom az én osztályrészem;
Nyugtom majd csak künt lesz — lent a sirveremben —
Nincs, akit szeressek, nincs, aki szeressen.

Szendrói József.

SKRKA NEK ÁGOSTON

mázoló és fényező Pécsen, Kálvária utca 6. szám; ajánlja

különlegességeit faerezésben (Fladerei)

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, valamint a legújabb mód szerinti faerezéseket a legolcsóbb árak mellett.

Francia-fényezés butorfestési munkák (porcellán utánzat) legfinomabb, legizlésebb és legújabb divat szerint eszközöltetnek.

Legfinomabb és legmodernebb munkák gyorsan és bámulatos izléssel készíttetnek.

Vidéki rendelések gyorsan, lelkiismeretesen készíttetnek.

Urasági (nagyobb munkák) rendeléseknél tetemes árengedmény.

Uj sörgyár.

Husvét vasárnap és hétfőn az új sörgyári sörcsarnokban a cs. és kir. 44-dik gyalogezred teljes zenekara **KRISTOF TIVADAR** karmester személyes vezetése alatt,

hangversenyt

tart.

Belépti díj nincsen.

Számos látogatást kér

Krégetz Ágoston
vendéglős.

Gráci sódar

4—5 kilós 1.00 frt; 2—3 kilós 1.15 frt.

Kassai sódar

3—4 kilós, kilója 1.10 frt.

Prágai sódar

4—6 kilós, kilója 1.20; 2—3 kilós 1.25 frt, ajánlja valódi és kitűnő minőségben

NICK A. K.

csemege kereskedése Pécsen, a Bazarudvarban.

Együttal van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a husvétünnep alatt pilseni sörödében csapolás és kimérésrekerülő világhírű **müncheni**

Salvator sörömre

felhívni, mely poharakban és palaczkokban is leszen kapható.

Pécs, április havában

kitűnő tisztelettel

NICK A. K.

csemege kereskedése
Bazar-épület.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyekre feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, a mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig: egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6. — frt

» fél „ „ „ „ 3. — „
» negyed „ „ „ „ 1. 50 „
» nyolczad „ „ „ „ —. 75 „

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előlege beiktatásával.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főurudánknak az I magy. kir. osztálysorsjátékban, amennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000, 500, és 300 koronás nyereményt nyertek főurudánknak, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II. m. kir. osztálysorsjáték 1-ső húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályú húzás előtt az első oszt. sorsjegyek elkelnak; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első oszt. húzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetők.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 15-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközölését.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

BUDAPEST, V., Váci-körút 4/A.

Inteligens fiatal ember, ki jó irással bír, a magyar kereskedelmi levelezés, egyszerű és kettős könyvvitelben jártas,

irodai alkalmazást

óhajt, szerény feltétel mellett.

Szives ajánlatok „**Megbízható**” jelige alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek.

„VILLÁM”

peronospora - permetező gép

Kitüntelve

az első állami aranyéremmel a budapesti permetező-gép próbán 1893., *disz-oklevéllel*. Balaton-Füreden 1893. *I-ső rendű oklevéllel*. Szegeden 1893. *disz-oklevéllel*. Martonvásáron 1894. és a kiállítási éremmel az ezredévi országos kiállításon Budapest, 1896.

csiszolt vörös rézből teljesen felszerelve
ára darabonként: 20 frt, (40 korona)
egyszerűsítve

és pedig piszokfogó nélkül ára darabonként 18 frt 50 kr., (37 korona), mely nélkül szintén kitűnően működik.

A gép oly lényeges javítással bír, hogy egyetlen szárnycsavarának feltágitása után az összes alkatrészeinek bármely része kivehető és a netán előforduló munkazavar oka azonnal elhárítható.

Gépem szerkezetének ezen könnyű kezelési módja, valamint szolid készítése felülmúlja az eddig készített bármely gyártmányt.

Megrendelhető:

Máránits Rajmár

részöntő

pinzegazdasági és permetező gépek készítőjénél

PÉCSETT,

Felső-havi boldogasszony-uteza 10. szám.

Kimertő utasítás árjegyzékkel kívánatra bérmentve.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és **hatóságilag védett** csomagokban, a **törvényesen** bejegyzett

medve - védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Védjegy 19. és 20. sz.

Kapható Pécssett: Dobszay Antal, Eizer János, Fülöp Mór, Göbel Kámán, Hirschler M., Gyimóthy Gyula, Irgalmasok gyógytára, Karres és Geltsch, Klemente Antal, Klobucsár Mihály, Lehner János, Mauthner Mór, Mitzky Mór, Molnár János, Muldini Lukács, Nick K., Obetko Zs., Póth Gábor, Práger János, özv. Reh Vilmosné, ifj. Rézbányai János, Schäffer Adolf, Schäfer Andor, Simon J., Sipőcz István, Spitzer Ádám, Spitzer R., Spitzer Sándor fia, Weber Ferencz, Wertheimer Ch., Zsivanovits Károly.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz-készítményem — kellendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósborszesz

általánosan elismert kitűnő háziszser, különösen a bedörzslés kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapesten, IV., Múzeum-körút 23. sz.

KERÉKPÁROK

K

Amerikai „Allright” egyetlen a maga nemében.

Legujabb !!

Legnagyobb futam rekord

Elegáns, könnyű és legtartósabb kerékpárok raktára!

Kéretnek a n. t. sportkedvelők a gépek megtekintésére.

Legujabb „Monarch” kerékpár.

Legjobb !!

Diadal a kerékpárgyártásnál!

Az amerikai

„Allright” és a „Monarch”

gépek eddig fel nem mult alkotások.

Hamerly József
(ezelőtt Straicher Lajos)
vaskereskedésében az „Arany”

PÉCSETT,

Irgalmasok utcája
1. sz. a.

Mily elkerülhetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult

Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

Syphonia

szőlővessző

és

növénypermetezője

mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dicsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

üzemeltetői gépgyárak, különlegességi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételadók kívánatosak.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők, tavaszi öltönyök és

Havelocok

olcsó áron kaphatók:

SCHMITZ SOMA

üzletében

Pécsett,

Király-utca; bazár épület.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy f. 1898. évi április 1-én a fereócziek-u. 36. sz. a. levő

fényképészeti műtermemet

átvettem.

Miután abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy csinos kivitelű, tartós képek pontos, gyors és mérsékelt árak melletti elkészítésére vállalkozhatom, azíránt esedezem a n. é. közönséghez, miszerint engem n. b. látogatásukkal minél számosabban szerencsétetni méltóztatnék.

Magamat becses pártfogásukba ajánlva, maradtam

mély tisztelettel
Marton István
fényképész.

Egy 13—14 éves, jó házból való fiu tanonczul három évre felvétetik.

Vendéglős urak figyelmébe

legújabb szerkezetű

Sör és borkimérő-készülékek egyszersmind jég-szekrények nagy jégmegtakarítással.

Ezen készülékkel egy hordó sör (Pilseni is) több napon át az utolsó pohárig jéghidegen és kristálytisztán mérhető.

Különlegesség: törvényesen védett, Universal Sör és borkimérő-asztal erős cinkbádoggal burkolattal, mosóedényvel, hűtőszekrényvel ételneműeknek stb. Kívánatra vezeték közvetlen a pinczéből. Folyékony szénsavval vagy tiszta légnomással. Csinos kivitel, olcsó ár

Dr. Wágner és Társai

egyesült-gyárak mint betéti társaság.

Budapest, Tinody-utca 3. szám (a Gizella gőzmalom mögött.)
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott össznyereménye a következő:

korona		korona	
1 jutalom nyeremény á	600,000	1 nyerem. á	25,000
1 nyeremény »	400,000	7 » »	20,000
1 » »	200,000	3 » »	15,000
2 » »	100,000	31 » »	10,000
1 » »	90,000	67 » »	5000
1 » »	80,000	3 » »	3000
1 » »	70,000	432 » »	2000
2 » »	60,000	763 » »	1000
1 » »	40,000	1238 » »	500
5 » »	30,000	90 » »	300

31700 nyeremény á 200 kor. 3900 nyeremény á 170 kor. 4900 nyeremény á 130 kor. 50 nyeremény á 100 kor. 3900 nyeremény á 80 kor. 2900 nyeremény á 40 kor., összesen

50,000 nyeremény
13.160,000 korona összegben

BIHARI EDE

Magy. kir. szabadalmazott

6 osztályos sorsjáték

főelárusító helye.

Elküldök utánvétellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (postautalvánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	— .75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A huzásjegyzéket mindjárt a huzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárúsnak

BIHARI EDE

BUDAPEST,
KEREPESI-UT 20.

beküldeni.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papírmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segítségével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

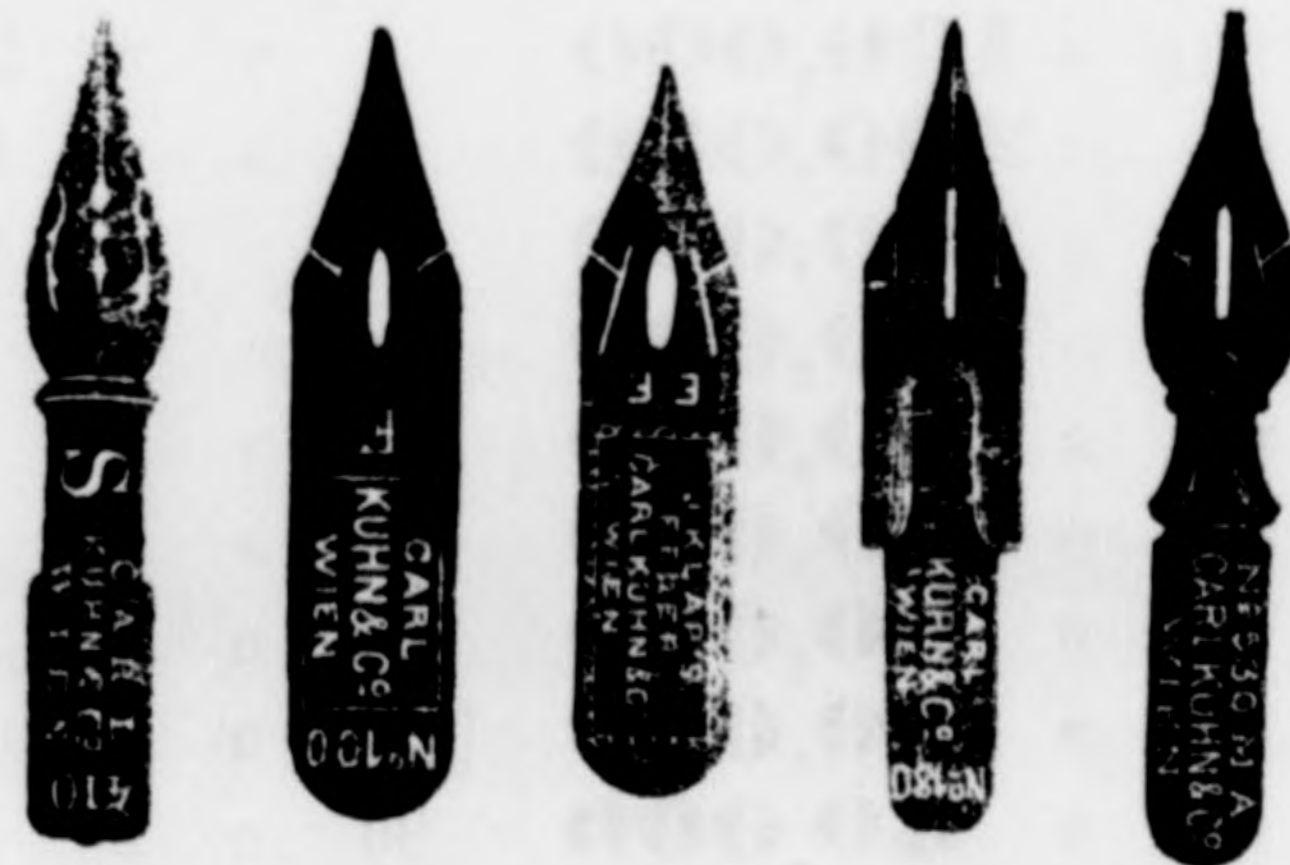
Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
különféle levélpapírok,
(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.